

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sredo, 27. V. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

„Šola je moj drugi dom“

Sobota, 23. maja, bo 800 učencem sedmih razredov osnovnih šol iz kranjske občine ostala v nepozabnem spominu. Pred nabitim Titovim trgom ter Prešernovo ulico so jih ob dnevu mladosti sprejeli v Zvezo mladine. Takšnega sprejema Kranj še ni videl. Starejši prijatelji in sovrstniki so novim članom mladinske organizacije podelili mladinske izkaznice, značke in brošure »Zveza mladine na osnovni šoli«.

Manifestacija na Titovem trgu pa je imela tudi drug pomen. Izpovedala je veliko željo kranjske mladine, da bi kar največ zaposlenih, staršev, starejših bratov in sestra 31. maja na referendumu o gradnji šol in vrtcev glasovalo »za«. O pomenu gradnje je obširneje spregovoril predsednik občinske konference Zveze mladine Kranj Zvone Filipovič, ki je prav tako v imenu kranjske mladine čestital ljubljenu maršalu Titu za 78. rojstni dan.

Željo mladih, da bi v kranjski občini zrastle kar največ šol in vrtcev, so izpričevali številni napisi na pločnikih, ki so v soboto zjutraj prekrili Kranj ter številni transparenti na proslavi na Titovem trgu. Enega od njih smo napisali v naslovu, ostali pa so izražali približno isto misel.

Po manifestaciji na Titovem trgu je bil v domu JLA v Kranju za mladince ples, ki se je kasneje nadaljeval v delavskem domu. Ob tej priložnosti so pripravili in izvedli mladinci iz Iskre akademijo ob dnevu mladosti. Besedila je izredno smiselno in posrečeno izbral delavec v Iskri ter pesnik Marijan Štancar-Monos.

-lk

Na Titovem trgu v Kranju so v soboto okrog 800 učencev sedmih razredov osnovnih šol iz kranjske občine sprejeli v Zvezo mladine. — Foto. F. Perdan

Predsednik Tito sprejel štafeto mladosti

Na Gorenjskem so bile v ponedeljek, 25. maja, ko narodi Jugoslavije proslavljajo Titov rojstni dan, številne prireditve. Precej mladine pa je ta dan izkoristilo za izlete v naravo

Predsednik republike Tito je v ponedeljek zvečer na stadionu JLA v Beogradu pred 50.000 ljudmi sprejel štafeto mladosti, s katere so mu delovni ljudje Jugoslavije čestitali za njegov 78. rojstni dan. Jubilejno, 25. štafeto mladosti, mu je letos izročila maturantka skopske gimnazije Liljana Žezova. Ko se je predsednik zahvaljeval za pozdrave, je med drugim dejal: »Našim mladincem in mladinkam, pionirjem in pionirkam, naši mladi generaciji čestitam za dan mladosti, ki ga skupaj z nami vsemi radostno proslavljamo... Želim, da bi naša mladina nikoli ne doživela tiste težke usode, ki jo je doživela naša mlada generacija v narodnoosvobodilni vojni, in da ne bo nikoli več prelivanja krvi za obrambo domovine...«

Pred predajo štafete je bil na stadionu veličasten program, v katerem je sodelovalo prek 6000 mladink in mladincev iz vseh krajev države ter pripadniki JLA.

Gorenjska mladina v ponedeljek ni imela pouka. Čeprav so bile širom po Gorenjski številne prireditve, so mnogi mladi skupno s predavatelji in učitelji odšli na izlete v naravo, od koder so se zvečer vračali vedrih, žarečih in zagorelih lic. Mnogi peš, drugi s kolesi. Precej šolske mladine se je popeljala na Brnik, kjer je bila zadnji dan velika letalska razstava.

Preletimo na hitro važnejše prireditve, ki so bile ob dnevu mladosti v ponedeljek na Gorenjskem.

Na Jesenicah je bilo dopoldne tekmovanje pionirjev s skiroji. Prek 200 pionirjev je na teh tekmah pomerilo svoje moči. Popoldne je bilo v Kranjski gori tekmovanje mladih gostincev. Kuharji so tekmovali v pripravi palačink, točaji pa v teku s pladnji. Mladi so prav tako tekmovali v malem golfu. V nedeljo pa se je na Pristavi v Javorniškem rovtu zbralo skoraj 1500 učencev osnovnih šol, ki so odšli na pohod po poteh partizanov. Obiskali so spomenike in nekatere partizanske domačije. Po pohodu jim je spregovoril predsednik slovenske mladine Mitja Gorjup.

V Radovljici je bila v ponedeljek glasbena revija mladinskih pevskih zborov in glasbenih skupin. Sodelovalo je prek 800 mladincev in mla-

dink. Loška mladina je odšla na izlete in športne dneve, v mestu je bilo šahovsko tekmovanje, nekateri pa so obiskali letalsko razstavo na Brniku. Manjše prireditve so bile tudi v kranjski in tržiški občini.

J. Košnjek

NOVO NA
TRŽIŠČU

ZMRZNJENA
ZELENJAVA

ŽIVILA

mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Varčujmo
za traktor in
poljedelske
stroje

pri
Gorenjski
kreditni
banki

Se in še je moral pripovedovati Ivan Jan

Mladost v Gozdu

Pesmi, recitacije, govori, rakete v zrak, pokanje »Juriš!« in spet »Juriš!« med vriskom in piskom tisočernih mladih grl, vse to je odmevalo od Kriške gore in se zgubljalo v daljavi nad Golnikom tja proti Kranju in Radovljici.

Tako je bilo na široki jasi pri vasi Gozd v ponedeljek, kjer je kranjska osnovna šola Simon Jenko organizirala uspešen dan mladosti. Z avtobusi so prepeljali vse učence (razen 1. in 2. razreda) in celotni učiteljski kolektiv te šole v Križe in na Golnik. V uri prijetnega vzpona skozi gozdove je bila pisana in razigrana množica na določeni livadi. Pevski zbor, recitatorji in drugi so se izkazali ob zvočniku. Odprti ust,

sede po jasi pa so poslušali preživelega borca in komisarja Ivana Jana, ko jim je pripovedoval o boju s sovražnikom v tej vasi 7. oktobra 1944. Padel je komandant Korl in partizani so se morali umakniti. Udrli so Nemci in iz maščevalnosti požgali vas ter izgnali ljudi. Toda le dober mesec zatem, 12. novembra, pa so se partizani maščevali in pod Trstenikom pokosili celo kolono sovražnikov.

Se pod vtisi tega pripovedovanja se je tisočero parov mladih oči uprlo v jasno pomladansko nebo, pod katerim je letela raketa, zatem druga. Potem se je v dolinici ob jasi vnel boj. Mladi vojaki so streljali, jurišali, re-

ševali »ranjence«, da je malčkom kar sapa zastala. Za trenutek, seveda. Potem je vse prevzela radost, borbenost in kot borci, vojaki so se zatem postavili v vrsto in okusno kosilo iz vojaških kotlov je izvrstno teknilo.

Kolo, prevračanje kozolcev in stotero šaljivih iger je zatem oživilo nepozabni dan mladosti. Veselja so se udeležili tudi mnogi domačini, ki so med nekaterimi bivšimi borci našli svoje nekdanje tovariše in obujali spomine.

Lepo vreme je povsod omogočilo dostojno in sproščeno praznovanje dneva mladosti. Toda v Gozdu je bilo to še izredno lepo, zabavno in poučno. **K. Makuc**

Učenci v Križah ob slavljenju dneva mladosti.— Foto: K. Makuc

GLASBENA ŠOLA KRANJ

razpisuje vpis učencev za šolsko leto 1970/71 v oddelke za godala, pihala, trobila, klavir, solopetje, kitaro in klavirsko harmoniko.

Vpisovanje bo v ponedeljek, 1. junija 1970, ob 9. in 18. uri v Glasbeni šoli v Kranju in ob 12. uri na osnovni šoli v Preddvoru; v torek, 2. junija, ob 17. uri na osnovni šoli v Šenčurju; v četrtek, 4. junija 1970, ob 11.45 na osnovni šoli v Cerkljah.

Podrobnosti o vpisu so razvidne iz objave na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo

Pavlica Rotarjeva

V ponedeljek, 25. t. m., smo se poslovili od slovenske žene, ki je večji del svojega življenja spremljala razredni boj gorenjskega delavstva — kot tovarišica znanega revolucionarja Rotarja (ustreljenega 1. 1944) in mati prvoborca Milka (padlega nad Crngrobom 1. 1942).

Dom Pavlice Rotarjeve je bil že v letih pred drugo svetovno vojno pravo žarišče snovanj in akcij, posebno na ljudskoprosvetnem področju. Kajti njen soprog je bil eden najdelavnejših organizatorjev predvojnih delovsko-prosvetnih organizacij Svoboda na Gorenjskem. Čest gost je bil med drugimi pri Rotarjevih tudi pisatelj Tone Čufar.

Cloveško topla čustva, ki so ožarjala življenje pokojne Pavlice, se niso skalila sprčo tolikernih udarcev usode. Hrabro in v zvestobi je šla svoji jeseni naproti. Zda se ji iztekli dnevi, sklonjeni prapori borčevskih organizacij so izkazali poslednjo čast predani tovarišici Rotarjevi — njeno krsto pa je rahlo prekrilo cvetje letošnje pomladi.

C. Z.

Še enkrat »Trgovino v Žabnici bodo preuredili«

V soboto, 23. maja, je bila v Glasu na 3. strani objavljena vest pod naslovom »Trgovino v Žabnici bodo preuredili«. Vest prinaša izjavo predstavnikov veletrgovine Zivila Kranj, da podjetje zbira gradbeno dokumentacijo za preureditev in razširitev stare trgovine v Žabnici in da bo dokumentacija zbrana do konca junija ter v šestih tednih končana preureditvena dela.

Občani krajevnih skupnosti Žabnica so bili presenečeni nad to vestjo. 18. maja so na zboru volivcev odločno zahtevali gradnjo nove trgovine in glede tega sprejeli tudi naslednje sklepe:

1. Pristane se samo na gradnjo nove trgovine v Žabnici. Če veletrgovina Zivila ne more izvesti novogradnje že letos, se trgovina obdrži v sedanjem lokalu do naslednjega leta, ko se bo omenjeno podjetje lotilo novogradnje.

2. Skupščini občine Kranj se posreduje sklep, da za preureditev sedanjega trgovskega lokala ne da nobenega dovoljenja za kakršnokoli preureditev v trgovske namene.

3. Če veletrgovina Zivila ne pristane na novogradnjo trgovskega lokala, se krajevni činitelji povežejo z drugimi trgovskimi podjetji, ki bi bili pripravljeni graditi nov trgovski lokal v Žabnici.

Ti sklepi so bili sprejeti pri udeležbi 70 volivcev in ob navzočnosti predstavnikov veletrgovine Zivila iz Kranja.

Zaradi tega se je sestal 25. maja politični aktiv ter sklenil, da ne odstopa od stališč občanov glede na to, ker se to rešuje že več let, in pa zato, ker so lanskega junija na političnem aktivu in letošnjega januarja na zboru volivcev predstavniki veletrgovine Zivila zagotovili, da v Žabnici pride v poštev samo gradnja novega trgovskega lokala. Občani kot politični aktiv so bili prepričani, da veletrgovina Zivila pripravlja dokumentacijo za novogradnjo, čeprav se je med občani šušljalo, da podjetje pripravlja dokumentacijo za preureditev obstoječe trgovine. Zato je izjava predstavnikov veletrgovine Zivila na zadnjem zboru volivcev padla kot bomba med občane in niso mogli verjeti, da bi se po vseh obljubah podjetje odločilo kljub zahtevam občanov za preureditev stare trgovine. Ta nenadna sprememba okrog trgovine v Žabnici je na zboru volivcev izzvala polemiko in zgoraj omenjene sklepe.

Politični aktiv v Žabnici je torej ponovno sklenil, da je odločno na strani občanov Žabnice in da bo preprečil kakršnokoli drugačno rešitev trgovskega lokala v Žabnici kot je bilo sklenjeno na zboru volivcev.

Zaradi očitkov, ki so bili izrečeni na zboru volivcev, da se za rešitev tega vprašanja bije borba med posamezniki, ki iščejo osebne koristi pri tem, je politični aktiv sklenil, da takoj izvede anonimno anketiranje vseh občanov, katere rezultati naj pokažejo dejansko stanje in razpoloženje občanov glede tega vprašanja.

Za politični aktiv P. Lužan

Trgovsko središče v Bitnjah

Po pogodbi, ki jo je podjetje veletrgovina Zivila Kranj sklenilo s splošnim gradbenim podjetjem Projekt Kranj, bodo v Zgornjih Bitnjah v prvi polovici junija začeli graditi novo trgovsko središče, v katerem bo samopostrežna trgovina, prodajalna mesa oziroma mesnih izdelkov in bife. Novogradnja in oprema trgovskega centra bo podjetje veletrgovina Zivila veljala prek 2 milijona novih dinarjev. Novo trgovsko središče, po katerem so se na tem področju kranjske občine že dlje časa kazale potrebe, ker sedanji klasični trgovini ne ustrežata več, bo po pogodbi končan do konca leta.

A. Z.

Kranjska gora za turizem

Kranjska gora je eno največjih zimskih turističnih središč pri nas pa tudi polegiti ji ne manjka gostov. Glede na to, da je gostov vedno več in da so njihove zahteve vedno večje, bo potrebno še mnogo dela, da bi ugodili zahtevam turizma. Jeseniška občina si prizadeva, da bi bila poleg Bleda in Bohinja tudi Kranjska gora upoštevana pri projektu Gornji Jadran in bi tako dobila mednarodno posojilo.

Ze sedaj grade v Kranjski gori velik hotel, kasneje pa imajo v načrtu še dva in več počitniških domov. Podjetje Zičnica bo zgradilo novo smučarsko progo in žičnico od Podkorena do Vitranca. Tudi stara smučišča postajajo prenamajna in jih bo treba razširiti. Opuščeno železniško progo od Kranjske gore do Rateč bodo preuredili v pot za prevoze s sanmi. V najkrajšem času bo treba zgraditi obvozno cesto, saj cesta skozi Kranjsko goro ni več kos gostemu prometu, zlasti ne pozimi, ko je zaradi visokega snega še ožja. Nujno potreben je tudi nov zabaviščni prostor, kajti stara dvorana v Kranjski gori ne ustreza več.

B. Blenkuš

Prijateljsko in ekonomsko sodelovanje

Pisali smo že, da se je v soboto v zahodnonemškem mestu Amberg, s katerim Kranj že nekaj časa prijateljsko sodeluje, začel prvi kranjski teden. Teden je v dveh velikih trgovskih hišah (Kaufhof in Kaufhaus) v sodelovanju z nekaterimi gospodarskimi organizacijami pripravil Gorenjski sejem. Tako bo do sobote na kranjskem tednu razstavljalo in prodajalo naše izdelke 12 podjetij: Tekstilindus, Svllanit Kamnik, Eksperimentalna tkalnica Kamnik, Svlt Kamnik, podjetje Merkator in Prehrana, Galant in še nekatere druga. Po prvih podatkih je takšna oblika ekonomskega sodelovanja med dvema mestoma oziroma med našimi in am-

berškimi podjetji zelo dobro uspela, saj so prebivalci Amberga že prve dni nakupili mnogo različnih izdelkov, še bolj pa so se zanimali za nekatere druge in izrazili željo po nadaljnjem sodelovanju.

V času kranjskega tedna pa so v Ambergu v soboto in nedeljo nastopili tudi kranjski plavalci in folklorna skupina Save Kranj, kranjski foto klub Janez Puhar pa je ob letošnji 60-letnici delovanja pripravil v Ambergu tudi prvo letošnjo fotorazstavo. Predstavniki Kranja, ki so se udeležili različnih prireditev v Ambergu in se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju, so se srečali tudi s slovenskimi delavci, ki delajo v Ambergu in Regensburgu. A. Z.

Nova trgovina konfekcije Triglav

V torek dopoldne je konfekcija Triglav iz Kranja odpela na Maistrovem trgu v Kranju svojo trgovino. Podjetje je, kot je povedal direktor Janez Vraničar, že dlje časa iskalo prostor, kjer bi moglo ponuditi svoje proizvode potrošniku brez drugih posrednikov. Podjetje, ki je zrastle iz invalidske delavnice, šiva samo iz blaga, ki ga proizvajajo v Tekstilindusu.

V majhni, vendar prijetno urejeni trgovini, s kabino za

pomerjanje, bodo prodajali predvsem konfekcijsko izdelane ženske obleke, domače halje, komplete za plažo, spalne srajce, pižame, rute, robeže ter posteljno perilo.

Ceprav podjetje precej svoje konfekcijske proizvodnje izvozi, jim je vseeno veliko od tega, da bi s svojo specializirano trgovino skupaj s kranjskimi veleblagovnicami dopolnili ponudbo te vrste potrošnega blaga.

L. Mencinger

Slabo meso in odlična pijača

Posebna komisija je na letošnjem novosadskem sejmu ocenjevala razstavljena živila. Proizvajalci so v oceno predložili 432 suhomesnatih izdelkov. To je znatno več kot prejšnja leta. Količinski napredek pa ima na žalost kaj slabo vsebino. Vse kaže, da klavnicna in živilska industrija vse preveč izkorišča pomanjkanje mesa na domačem trgu in tako se prodaja tudi tisto, kar se ne bi smelo. Komisija je ocenila z oceno nezadostno kar 263 suhomesnatih proizvodov. Le 52 izdelkov je dobilo zlate me-

dalje za kakovost. Med najboljšimi so bili proizvođači ljubljanske tovarne Emona.

Ocenjevali so tudi pijače. Od predloženih 206 vzorcev raznih pijač, jih je komisija več kot polovico ocenila z oceno odlično. Vse kaže, da se proizvajalci pijač, ki imajo že dolga leta precejšnje založbe, trudijo, da bi potrošnik dobil kar najboljšo pijačo. Nasprotno pa proizvajalci mesa izkoriščajo pomanjkanje na trgu in tako z mirno vestjo prodajajo tudi slabo robo.

Razstava šotorov in
športne opreme v času
od 25. 5. do 3. 6. 1970

Prodaja tudi
na kredit
do 10.000 din

Na vrsti so sindikalne organizacije

Kaj so povedali predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij v jeseniški občini na pravkar končanem seminarju v Gozd-Martuljku?

Namen seminarja v Gozd-Martuljku, na katerem je bila udeležba zelo dobra, saj je krepko presežala 90 odstotkov, ni bil le ta, da se z obravnavo tematiko, političnimi cilji in nalogami slovenskih sindikatov (teze so v javni razpravi), položajem in perspektivami Železarne, razvojem gospodarstva v jeseniški občini in mednarodnim položajem Jugoslavije seznanijo le predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij v občini, ampak da ti organizirajo kar se da široko razpravo o teh temah po sindikalnih organizacijah, med delovnimi ljudmi. Prav zato je sedaj vrsta

na sindikalnih organizacijah. Nekatere so se tega že lotile.

Predsedniki in tajniki so na seminarju v Gozd-Martuljku pozdravili teze Naloge in politični cilji slovenskih sindikatov. Zakaj? Cilji in naloge so enotno zastavljene. Prav tako je predlog dokumenta dokaj konkreten in zato vsaka osnovna organizacija v njem lahko najde svoje mesto in naloge. Zaradi tega je sindikalnim organizacijam omogočeno primerjanje svojih delovnih programov z zapisanim v tezah. Kljub temu imajo predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij v jeseniški občini na predlog tez

določene pripombe. Nekatere poglavja, na primer o socialni varnosti delavca, delitvi osebnega dohodka, so obdelana pomanjkljivo. Prav tako predlagajo, da določene akcije slovenskih sindikatov ne bi bile enotne samo v vsebinskem smislu, ampak tudi v času. Kdaj pa kdaj bi lahko prešle republiške okvire. Kot že rečeno, so na seminarju predlog tez ugodno ocenili. Vendar jih vseeno skrbijo njihovo uresničevanje, ker teze ne navajajo, kdo je odgovoren za uresničevanje posameznih nalog. Odgovornost za organe in za posameznike bi morala biti bolj poudarjena.

Problematika Železarne je prišla na dnevni red seminarja zaradi dejstva, da jeseniška družbena skupnost zaradi pomembnosti Železarne ni nezainteresirana za njen trenutni položaj in predviden razvoj. Predsednike in tajnike so obvestili, kakšen je trenutni položaj v Železarni in kaj predvideva sanacijski program. Med drugim obeta ukinitve nekaterih nerentabilnih obratov, zato večkrat vprašanja, kam z delavci. Na seminarju so povedali, da program ne predvideva odpustitev delavcev. Nadalje so spregovorili o odnosih Železarne z zunanjimi sodelavci in poslovnimi partnerji ter menili, naj med njimi in Železarno vladajo poštene in enakopravni odnosi. Če temu ni zadoščeno, o družbenem dogovarjanju ni govora.

Ko so govorili o srednjeročnem razvojnem programu jeseniške občine, so menili, da je treba razen železarstva razvijati tudi ostale dejavnosti, saj je jeseniška industrija enostransko razvita. Železarna daje kar 72 odstotkov narodnega dohodka. Ugotovili so, da kljub težavam gospodarstvo napreduje. Enako bi lahko trdili za družbene službe. Razvoj na tem področju pa bi moral biti hitrejši, vendar trenutna moč gospodarstva tega ne dovoljuje. Glavne jeseniške naloge na področju gospodarstva bi torej lahko označili z enim stavkom. Ustvariti pogoje, da se bodo posamezna področja družbenega in gospodarskega življenja v občini lahko razvijala.

»Politični položaj v svetu in Jugoslaviji v svetovnih odnosih« je bil naslov zadnjega razgovora na seminarju. Ob pretresanju svetovnega položaja, ki je vse prej kot dober, so poudarili pomen krepitve vseljudske obrambe delovnih organizacij in posameznikov.

J. Košnjek

Naši borci NOV po 25 letih osvoboditve Samo akcij in dela je treba

Na območju tržiške občine je okrog 1400 bivših borcev NOV. Vključeni so v 8 krajevnih združenj, vojaški in vojni invalidi pa imajo enotno združenje za celotno občino.

Glavna značilnost v naših vrstah je, da je članstvo že močno prerastlo nekdanje razprave o socialnih in materialnih razmerah borcev in da vedno bolj aktivno posegajo v splošno družbeno dogajanje svojega kraja, občine in širše družbene skupnosti, je na začetku pogovora dejal predsednik občinskega odbora zveze združenj borcev Tržič tovariš Andrej Peharc. Ta značilnost, kot pravi, se je zlasti pokazala na letošnjih skupščinah krajevnih združenj in zatem tudi na občinski konferenci. Ta sprememba, ta skok naprej pa je posledica uspešnega reševanja nekaterih perečih vprašanj borcev, zlasti v zadnjih štirih letih. Ob vsestranskem dviganju materialne osnove občine in republike in ob splošnem razumevanju občinskih in drugih organov za potrebe borcev jim je v zadnjih letih dokaj uspelo z zaposlovanjem borcev in njihovih otrok, po dolgem času so uspeli nuditi ustrezne olajšave kmetom-borcem, najpotrebnejšim so pomagali do stanovanja in podobno.

»Vendar pa dviganje zavesti naših borcev in utrjevanje njihovih vrst ter usmerjanje v ključne družbene probleme,« pravi Peharc, »ne izhajajo zgolj in uspešno reševanja materialne osnove. Velik preizkus zavesti je bil ob akciji za naš skupni spomenik, ki smo ga odkrili lani. To je velik objekt s paviljoni za razstave, nekako okno v svet, v ponos Tržiču, ne le borcem. In prav pri akciji za zbiranje sredstev za ta objekt (bilo je zbranega okroglo 50 starih milijonov in še bo nekaj potrebnih) so se vrste borcev posebno razgibale. Akcija je razgibala borčevske vrste z mnogimi pripombami in kritikami o delu, o organizaciji in slabostih med borci in v družbenem sistemu sploh, kar vse je bilo zelo koristno. Borčevske vrste so se s tem zelo utrdile. Skratka, prav ta primer je znova potrdil pravilo, da je potrebno samo akcij in dela, da se ljudje lahko izkažejo, povedo svoje in se uveljavljajo,« je povedal tovariš Peharc.

»Kaj pa vaši borci menijo o današnjem novem redu, o mladih? Ali imate občutek, da mladi v resnici prevzemajo borčevske revolucionarne tradicije kot to teoretično pravimo?«

»Treba je upoštevati, da mladi danes živijo v mirnem obdobju in zato tudi drugače gledajo na razvoj,« pravi Pe-

harc. »Res pa je, da so temelji današnjega delovanja mladine na naših, se pravi na revolucionarnih osnovah iz NOV. To je glavno. In v teh razlikah smo uspeli najti skupno pot. To se zlasti vidi ob mnogih naših prireditvah. Se ob sedanji dobri uspehi proslavi v počastitev 25. obletnice osvoboditve, ob dnevu zmage so v glavnem sodelovali mladi ljudje. Podobno je bilo ob organizaciji Kramarjevega smuka in drugih prireditvah, ki obujajo spomine na osvobodilni boj. Ta pripravljenost mladine za tradicije NOV je dala povod, da sedaj pripravljamo še posebno transverzalo oziroma partizansko pot (izven Gorenjske partizanske poti), ki bo speljana po najznačilnejših okoliških hribih, po partizanskih kmetijah in krajih, značilnih iz bojev in dogajanj NOV.«

»Kako pa je z vašo spominsko, zgodovinsko dejavnostjo. Ponekod grozi ugotovitev, da bo polagoma skupno z borci izgubilo mnogo tega, kar se je dogajalo v naši revolucionarni preteklosti.«

»Morda bo nekaj tega res tudi pri nas. Vendar v bistvu ne velja. V delu so namreč zadnje obdelave zgodovine Kokrškega oddreda. Kot je predvideno bo ta knjiga izšla že za naš občinski praznik 5. avgusta letos. Knjiga je toliko zanimivejša, ker zajema celotno dogajanje na tem območju za časa vojne in ne le zgolj kroniko neke partizanske enote. Zato smo v pripravah, zbiranju in pregledu tega gradiva imeli dve posvetovanji z vsemi takratnimi aktivisti, obveščevalci, partizanskimi voditelji in političnimi delavci. Razen tega pa smo v okviru naše dejavne univerze ob letošnji 25. obletnici osvoboditve ustanovili tudi stalno zbirko dokumentov predvojnega delavskega gibanja in povojne graditve. Bilo je precej težav. Veliko tega gradiva je šlo v pozabo, se porazgubilo. Zbrali in ohranili smo to, kar se je po tolikem času še dalo.«

»Se eno vprašanje. Kakšen občutek imajo vaši člani — borci ali vi osebno o njihovem mestu in vlogi v današnji družbi po četrtnoletju, ko ste oddali puške?«

»Občutek in prijetno zavest, da še vedno delamo in uveljavljamo ideje, za katere smo se borili. Naši člani delajo med športniki, taborniki, ljudsko tehniko, med šolsko mladino, po družtvah, organizacijah in samoupravnih organih. Končno imamo občutek, da smo tudi kot organizacija dostojno priznani, da smo dobili mesto v družbi kot nam sodi. Seveda ob vsestranskem sodelovanju in razumevanju občinske skupščine in vseh ostalih organizacij,« je dejal Peharc. K. M.

40 let gasilskega društva Sava Kranj

Gasilsko društvo v Savi v Kranju je bilo ustanovljeno spomladi 1930. leta. Takratna gasilska skupina je imela le nekaj cevi in ročnih gasilskih aparatov, ki so bili nameščeni na najbolj nevarnih mestih, ali tam, kjer je že večkrat gorelo. Danes pa je gasilsko društvo Sava med najboljše opremljenim v občini. Ima kar šest motornih brizgaln, svoj prevoznik avto in veliko druge moderne opreme. Kupiti pa nameravajo tudi gasilski top. Društvo ima 142 aktivnih in 14 častnih članov.

Gasilsko društvo tudi veliko pomaga poklicnim gasilcem v Kranju, zelo pomembna je njegova vloga pri organiziranju civilne zaščite, da ne govorimo o nalogah prostovoljnih gasilcev ob morebitnih elementarnih nezgodah, gozdnih požarih itd. Skratka, dobro organizi-

rana požarna varnost terja tudi prostovoljno gasilsko dejavnost.

Gasilci iz tovarne Sava v Kranju se redno udeležujejo tudi raznih tekmovanj, proslav in manifestacij. Tudi na tem področju so se dobro izkazali. 1951. leta so mladinke prejele pohvalo republiškega odbora ZB. Decembra 1952 je deseterina prejela pohvalo okrajne gasilske zveze, leto dni kasneje je ženska deseterina na tekmovanju v Skofji Loki dosegla drugo mesto. Lani ob zaključnem tekmovanju ob stoletnici gasilstva na Slovenskem so gasilci iz tovarne Sava spet zasedli drugo mesto.

Gasilci so že velikokrat pomagali pri reševanju premoženja tudi drugod. Zato so prejeli veliko zahval podjetij in posameznikov.

I. Petrič

Na podlagi prvega odstavka 33. člena zakona o organih za kaznovanje prekrškov (Uradni list SRS št. 13-63/66) komisija za volitve in imenovanja
SKUPSCINE OBČINE JESENICE
razpisuje delovno mesto

sodnika za prekrške

Kandidati morajo izpolnjevati razpisne pogoje določene z zakonom o organih za kaznovanje prekrškov. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite komisiji za volitve in imenovanja Skupščine občine Jesenice v 15 dneh od dneva objave razpisa. Stanovanje ni zagotovljeno.

Med 211.000 delavci ima le 0,6 odstotka visoko izobrazbo

V petek se je končalo v Kranju zvezno posvetovanje o strokovnem izobraževanju v tekstilni industriji in v industriji usnja in obutve. Udeležili so se ga strokovni in znanstveni delavci vseh pomembnejših izobraževalnih ustanov na področju tekstila, obutve in gume v Jugoslaviji.

Govorniki so poudarjali, da je bilo za nas vedno najtežje ugotoviti, koliko strokovnjakov resnično potrebuje industrija. Sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in industrijo se je v zadnjem času sicer popravilo, vendar še vedno ni zadovoljivo. Napisane ugotovitve pa ne veljajo samo za tekstilno, obutveno in gumarsko industrijo, ampak se s tem ubadajo skoraj vse industrijske veje v državi.

Kako malo strokovnih kadrov ima naša tekstilna industrija (guma in obutev sta določeni izjemi, saj je v omenjenih panogah približno 50 odstotkov zaposlenih ne-kvalificiranih), pove podatek, da je v 336 tekstilnih tovarnah v Jugoslaviji, večina njih posluje na meji rentabilnosti, zaposlenih 211.000 delavcev, od teh pa jih ima le 0,6 odstotka visoko izobrazbo, kar 62,4 odstotka delavcev pa je ne-kvalificiranih. Primer: pred tremi leti je bilo v ZDA razmerje med inženirji in delavci 1 : 10. V Sloveniji bomo potrebovali 38 let, da bomo dosegli to razmerje.

Na posvetovanju so prav tako povedali, da prihaja med

delovnimi organizacijami in strokovnimi šolami do nesoglasij in medsebojnih očitkov. Le redke strokovne šole v Jugoslaviji imajo urejeno materialno osnovo (Slovenija je izjema) in zato obtožujejo tovarne, da jim ne dajo denarja, le-te pa trdijo, da jim šole pošiljajo neustrezne kadre. Res pa je, da je ob ne-popolni opremljenosti šol težko šolati dobre strokovnjake.

Na posvetovanju so grajali tiste delovne organizacije, ki v svojih srednjeročnih in dolgoročnih programih razvoja nimajo planov izobraževanja in kadrovskih potreb, kar gotovo ni porok, da bo kadrovska in strokovna zasedba delovnih mest v tekstilnih, obutvenih in gumarskih tovarnah boljša.

J. Košnjek

Urbanistični načrt Kranjske gore in Gozd - Martuljka sprejet

Pretekli četrtek je bila na Jesenicah 11. skupna seja obeh zborov občinske skupščine. Na njej so sprejeli novelacijo urbanističnega načrta Kranjske gore in Gozd-Martuljka, ki se razvijata v turistično središče visoke kategorije. V Kranjski gori bodo po predvidevanjih zgradili 5000 novih hotelskih ležišč ter tri tisoč ležišč po domovih in pri zasebnikih. V vsej gornjesavski dolini pa se bo število turističnih ležišč povečalo za 11.000. V drugi točki dnevnega reda so jeseniški odborniki govorili o osnutku odloka o zazidalnem načrtu nove hotelske cone v Kranjski gori. Inž. Jernejc je dejal, da bi se morali obstoječi objekti čim bolj vključiti v prostor, kjer bodo novogradnje, nekatere stare stavbe pa bodo seveda tudi porušili. Prav tako so že izdelani projekti za

cestni promet z obvoznico, parkirne prostore, hotelske zmožljivosti, kopalni bazen in stavbo za kulturno-zabavno življenje. Prostor, kjer je nekdanja železniška proga, bodo namenili sprehajalcem.

Odborniki so sprejeli predlog, s katerim se 35 KV daljnovod od Podkuž do Kranjske gore razglasi za objekt splošnega družbenega pomena. Ko so govorili o zaključnem računu občinske skupščine Jesenice, so poudarili, da je Služba družbenega knjigovodstva ugotovila, da je bil sestavljen po predpisih. Nato je predsednik skupščine Franc Zvan govoril o tekočih in programiranih gospodarskih posegih. Cestni sklad SRS je prispeval 250 tisoč dinarjev za gradnjo mostu čez Savo v Mojstrani, objekt Iskre na Blejski Dobravi bo gotov do konca junija, ko bo stekla proizvodnja. Zvan

je prav tako povedal, da se prva skupina deklet, ki jo bodo zaposlili v obratu, že priučuje, druga pa pride na vrsto kasneje. Pod to točko dnevnega reda so govorili še o povečanju obrata Planike v Zabreznici, o ustanovitvi podjetja za proizvodnjo plastičnih mas pri jeseniški Zariji in o popravilu glavne ceste od Potokov do Jesenic. Odborniki so predsednikovo poročilo sprejeli in ga pooblastili, da skrbi za nadaljnji potek del.

Na koncu seje so razrešili sedanjega predsednika občinskega sodišča na Jesenicah Franceta Černeta in na njegovo mesto imenovali Tomaža Kavarija. Za ravnatelja osnovne šole v Kranjski gori so imenovali Jožeta Gazvodo, za vršilca dolžnosti osnovne šole Tone Cufar pa ponovno Iliko Smit.

B. Blenkuš

17 let modernega čevljarstva v Kranju

V petek, 22. maja, je bila v delavskem domu v Kranju slavnostna seja delavskega sveta Planika, posvečena 20. obletnici delavskega samoupravljanja. Nanjo so povabili vse dosedanje predsednike delavskih svetov, vodstva tovarniških družbenopolitičnih organizacij, udeležil pa se jo je tudi sekretar občinske konference ZKS Kranj Franc Rogelj.

Zdešar Jože, eden najstarejših članov delavskega sveta, je orisal razvojno pot ter rast Planike od 1953. leta dalje, ko se je v Kranju ure-

sničila želja, da bi osnovali moderno čevljarstvo industrijo za stroji, ne pa na čevljarstvih trinožnikih. 1953. leta so izdelali v osmih urah 1,96 parov obutve pri 360 zaposlenih. Proizvodnja in število zaposlenih sta naglo naraščali. 1959. leta so že izdelali milijon parov obutve letno. Čez dve leti se prične proizvodnja boljše obutve, zato so kupili moderne stroje. Planika stalno izboljšuje tudi organizacijo dela. 1965. leta je proizvodnja prvič padla. To je bilo znamenje, da se mora tovarna še hitre-

je modernizirati in izboljševati ter izpopolnjevati organizacijo dela. Iz proizvodnje so izločili vse, kar ni obetalo dobre prihodnosti. Predlanskim je dosegla proizvodnja v prirezovalnici in šivalnici evropsko raven. Lani pa so že prešli na popolno specializacijo, kar pomeni, da posamezen oddelek izdeluje le eno vrsto obutve. V podjetju je trenutno zaposlenih 1649 delavcev.

Njihovo vodilo za prihodnost je stalno prilagajanje trgu. To pa zahteva spremembo tehnologije in vse

večjo izobraženost delavcev. Zato se je Planika odločila ustanoviti čevljarstvo srednje tehnično šolo, ki je v nekaj letih že dala podjetju 41 strokovnjakov, in tvorijo danes strokovno ekipo podjetja v pravem pomenu besede, saj so osnovali tudi razvojni oddelek.

Tovariš Zdešar je govoril tudi o razvoju samoupravljanja v podjetju. Dejal je, da so na tem področju dosegli lepe uspehe. Če z vsebino samoupravljanja nismo zadovoljni, je poudaril, nas to sili, da jo stalno izpopolnjujemo. Važno pa je to, da ima v Planiki samoupravljanje že dovolj močno materialno osnovo, kar je tudi pogoj za njegov nadaljnji razvoj.

Po slavnostnem govoru je sledil delovni del seje delavskega sveta. Člani novega najvišjega samoupravnega organa v podjetju so za predsednika izvolili Alojza Sitarja, za njegovega namestnika pa Milojka Markoviča.

J. Košnjek

Nova cesta proti Mojstrani

Odkar so uredili smučišče in žičnico na severozahodnem pobočju Mežaklje, tudi Mojstrana doživlja pravi naval turistov. Pri tem je nastala težava zaradi parkirnega prostora in dostopa k žičnici. Že lani so zato zgradili nov most čez Savo pri Kamnjah, letos pa širijo cesto proti Mojstrani, ki naj bi do jeseni dobila asfaltno prevleko. Cesto bodo zavarovali s škarpami, da je hudourniki ne bodo mogli poškodovati.

B. Blenkuš

Na kranjskem posvetovanju o problemih izobraževanja v tekstilni industriji in v industriji obrti in gume je podpredsednik občinske skupščine Kranj Janez Sušnik govoril o izobraževanju v tekstilni industriji. — Foto: F. Perdan —

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje)

Ignacij Reš ni dočkal visoke starosti — umrl je, še ne štiridesetletnik... A bil je eden prvih kranjskih meščanov, ki je imel sokolski pogreb. Na poslednji poti ga je pospremila četa strumnih telovadcev, sokolski bojni prapori pa so se narodnozavednemu možu sklonili v poslovnih pozdrav. Tudi ta podrobnost kaže, da je bil tiskar Reš odločno napreden domoljub. Zemlja starega pokopališča je sprejela prvega kranjskega tiskarja l. 1902.

IVAN PRIMOŽ
LAMPRET

Vendar se Reš zadnja leta pred smrtjo ni več ukvarjal s tiskarstvom, pač pa je že l. 1899 odstopil koncesijo enajst let mlajšemu, a dobro strokovno podkovanemu tiskarju Ivanu Primožu Lampretu, l. 1875. v Ljubljani rojenemu.

Za odstop tiskarske koncesije je Lampret plačeval Rešu na leto kar celih 500 kron. To pa je bil v onih časih že lep denar. Posebno dobrodošel je bil vdovi, ki ji je mož zapustil štiri nepreskrbljene otroke, najmlajšemu je bilo komaj dve leti.

Ivan P. Lampret je bil mož širokega formata. V zgodovini našega tiskarstva bi ga mogli primerjati z ljubljanskim Jožetom Blaznikom, slovitim tiskarjem Prešernovih Poezij in Bleiweisovih Novic.

Izučil se je Lampret v tiskarni Kleinmayr-Bamberg v Ljubljani. Po širiletni učni dobi se je najprej zaposlil v Narodni tiskarni, potem pa je bil v Mohorjevi tiskarni v Celovcu. Po desetih letih praktičnega dela — v tiskarsko stroko je vstopil l. 1889. — se je Lampret počutil dovolj izkušenega in hrabrega za samostojno, neodvisno pot v življenje.

V Kranju jo Lampret kar dobro zastavljal. Sicer je s koncesijo vred prevzel od Ignacija Reša tudi njegove skromne tiskarske naprave in opremo, a je vendarle širokopotezno že takoj spočetka mislil na povečanje tiskarnice. Nakupil je precejšnjo količino črkovnega gradiva na Dunaju pa tudi nov tiskalni stroj je pripeljal v Kranj. Osebnih sposobnosti in dobri opremljenosti je bilo treba dodati le še primerne poslovne prostore za tiskarnico.

Te je dobil v Florianovi hiši (danes stoji tu poslopje trgovine Kokra) nasproti rotovža, poleg tedanjega hotela Nova pošta.

Delo v Lampretovi tiskarnici je kar kmalu dobro steklo. Naročil je bilo dovolj, podjetnosti pa Lampretu ni manjkalo. Dopolnjeval je iz leta v leto črkovno gradivo in vpeljal tiskarske stroje na električni pogon.

Črtomir Zorec

(Nadaljevanje)

V tej hiši (sedaj Titov trg) je delovala Lampretova tiskarnica do konca svojega obstoja.

Družina iz inkubatorja — heroj privatne vojne

Ob uprizoritvi melodrame HEROICA v izvedbi dramske družine DPD Svobode »Tomaž Godec« iz Bohinjske Bistrice

Vinko Strgar, pisec Heroice, ki jo sam označuje mimo dramskih pretenzij za »odrsko žalnico mladini«, je delo napisal leta 1960, krstno izvedbo pa je oskrbelo MGL, igralo jo je koj za tem še Celjsko ljudsko gledališče, dasi vseh amaterskih postavitev ni mogoče naštet; očitno se je Heroica širokemu občinstvu priljubila.

Dve leti po literarnem rojstvu je Heroico uprizorila DPD Svoboda »Tomaž Godec« iz Bohinjske Bistrice v režijem vodstvu dolgoletnega amaterskega igralca in režiserja Lovra Strgarja (mimogrede: Lovro Strgar je brat avtorja dela). Pred kratkim je ta igralna družina vnovič uprizorila v isti zasedbi to delo v zvezi s počastitvijo 25. obletnice osvoboditve pred domačim občinstvom v Bohinjski Bistrici in v Begunjah, prav na dan osvoboditve.

Himničnost teksta, ki govori o tragediji harmonične meščanske družine neke v Evropi, prerasuje vulgarnost splošne podobe »neke vojne« (dano nam je spoznanje, da gre za obeležje II. svetovne vojne), ki si za protitigro sferične groze v podobi nemškega oficirja izmisli nedefinirano herojstvo družbene celice — družine, ki pristane na otipljivost makro — žrtve in neotipljivost mikro — psihološko motiviranega herojstva.

Pripovedljivost zunanjega dogajanja je docela preprosta, kot se za občedramsko psihozo spodobi. Od plemenite medsebojne ljubezni (le kdo jim jo je podaril) ožarjeno družinsko gnezdece doktorja Roberta preseka uboj nemškega vojaka, ki je bil ubit pred njihovo hišo. Vstopi nemški oficir (zverinski v svoji fašistično ideološki in intimno sadistični podobi, do koder sploh more seči človekova vizija o slabem), ki v maščevalno nostalgiji impulzivnosti (izvemo, da je njegova družina ostala pod ruševinami od zavezniških letal zbombardiranega mesta v Nemčiji) raztrga nežni, krhki pajčolan zunanje spokojnosti in vsesplošne ljubezni, tiste notranje vezi, ki dela družino tako zelo enotno. Zahteva talce. Izbrati jih mora oče Robert. Sest. Toda on je vendar neoporečno idealen človek in kako naj tako rekoč »s prstom kazaje ubije šest nedolžnih ovčic« iz njihove stanovanjske hiše. Njegova super humana nprav se na »znanstveno ideološki ravni« upira oficirjevi zahtevi, ki enostavno izgubi potrpljenje (sam pravi, da ni prišel sem na glas razmišljati o strankarskih ideologijah, temveč izvrševati ukaze nadrejenih) in zahteva, da mora biti eden od šestih talcev član te družine. Oče in z njim vsa v trenutku »poherojena« družina se odloči, da bo dala vse talce, ko oficir v zadnji iniačici zahteva samo tri. Družina je junaška kot že vemo in trije otroci (devetnajstletna hči in sinova: stara osemnajst in šest let) na koncu padejo pod pod streli. Ostaneta oče in mati. In zajec v kletki, darilo šestletnemu sinku. Onadva v bolečini prerajena. Živa he-

roja. Konfekcijska žalost. Konec O. K.

Človek bi končno rad verjel igri, verjel, da ni niti norec niti stvarnik. Če je dovolj popustljiv, mu to na čustveni ravni uspe. Dialogi, v bistvu leporečna modrost malomeščanske kreposti, so recitalno sprejemljivi, četudi v svoji plehkosti kar se da komunikativno. Osebe — liki, ki jim avtor poklada na usta do absurda deducirane življenjske resnice (?), niso ljudje (so pa heroji), pač pa s principi igre obremenjeni govorniki recitalne poezije za domačo, gospodinjsko rabo.

Heroica, ki hoče biti drama (in tragedija), bi za to potrebovala plastična življenjska nasprotja, kot je že pred Kristusa dni rekel stari dobri Aristotel, je pa v bistvu nedefinirano izhodiščno poema, premišljevanje o nečem, ki mu ne vem imena. V pomenečem in konstruktivnem pogledu enodejanka (gledamo jo kot fakturo treh dejanj), je Heroica zaloga herojstva pač (bodimo vsaj o tem prepričani v najboljšem smislu tega sprostiturane pojma) in družinske idilike (ki bi jo kot svetinjo lahko obesili za vrat). Usodimo si jo dojeti na ravni alegorije, višje dimenzije surovega fabulativnega agensa, toda od kod ideja na tej ravni...

Odrska orientacija Heroice je enovalentna, v približku prepričljivosti skopo odmerjene odrske govornice. Tej orientaciji je odlično sledila režijska zamisel Lovra Strgarja, ki je skladno in celo studiozno dosegel presenetljivo ubranost protagonistov in antagonistov (nemški oficir). Igralsko ob skromni, a funkcionalni sceni so na visoki ravni skušali igralci vdihniti svojim papirnatim vlogam vsaj kanček človečnosti. Po njihovi in predvsem zaslugi Lovra Strgarja (odlično je podal vlogo nemškega oficirja, ki je bil najbolj prepričljiva figura na odru) je občinstvo videlo lepo, enotno predstavo, dostojno nasledstvo bogate tovrstne tradicije v Bohinjski Bistrici in končno neskromen delež v okviru svojega prostora v počastitev 25. obletnice osvoboditve, kateri je bila postavitev namenjena. Tu velja omeniti dolgoletnega igralca Antona Šilarja (povrhu zelo dobrega), ki je imenitno zaigral v vlogi očeta Roberta.

Ugotovitev, da je uprizoriteljski delež močno presegel tekstovnega, je več kot razveseljivo v razmerah dandanašnjega amaterstva, uprizoriteli so namreč spontano dokazali enotnost gledališkega fenomena, ki ga nekateri lokalisti za vsako ceno hočejo razdrobiti v amaterski in profesionalni kreativni potencial. Igralska družina DPD Svoboda »Tomaž Godec« iz Bohinjske Bistrice je nedvomno sposobna realizirati mnogo zahtevnejše in umetniško bogatejše tekste, seve, če bi mogla najti z njimi tisto magično mejo komunikativnosti s svojim občinstvom, katerega zahteve in raven umetniškega oplajanja poznamo.

J. Perko

»Srečanje z našimi zbori«

V sredo, 27. maja, bo na jesenicah v gledališču Tone Čufar že tradicionalno »Srečanje z našimi zbori«. Srečanje, ki je občinska revija pevskih zborov, organizira občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij. Na reviji se bo predstavilo 11 pevskih zborov od cicibanov naprej, ki pojejo v otroškem zboru Doma igre in dela Angelce Ocepkoce na Jesenicah. Predstavili se bodo tudi pionirski pevski zbori iz obeh jeseniških osnovnih šol in osnovnih šol v Kranjski gori, Mojstrani, Koroški Beli in Zirovnici. Nadalje bodo na

reviji nastopili še gimnazijski pevski zbor jeseniških srednješolcev pod vodstvom Janka Pribošiča, moški pevski zbor Jeklar pod vodstvom Poldeta Ulaga ter mešani in ženski pevski zbor Jesenice pod vodstvom Milka Škoberneta. V celoti bo nastopilo več kot 600 pevcev, kar je dokaz, da je zborovsko petje v jeseniški občini močno razvito. Srečanje z našimi zbori bo prav gotovo zanimiv kulturni dogodek za Jesenice, pa tudi potrditev množičnosti in kvalitete pevske kulture v jeseniški občini.

nj

Pred gradnjo šol in vzgojno-varstvenih ustanov v kranjski občini

Tudi v prihodnje tesno sodelovanje z občani

»Prepričan sem, da bodo občani kranjske občine tudi na sobotnem oziroma nedeljskem referendumu, tako kot so v vseh dosedanjih razpravah, še enkrat podprli program izgradnje šol in vzgojno-varstvenih ustanov oziroma se odločili, da ga uresničimo z njihovo soudeležbo. Do sedaj je namreč v širokih razpravah sodelovalo okrog 10 tisoč prebivalcev kranjske občine, ki so v veliki večini izrazili pripravljenost, da s samoprispevkom prispevajo k izgradnji šol in vrtcev. Prav tako sem prepričan, da ljudje vedo, da je naložba, za katero se odločamo, izredno pomembna za nadaljnji razvoj kranjske občine in da jo je moč uresničiti v predvidenem roku le s skupnimi naporii.«

Tako nam je povedal predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar, ko smo ga po končanih zborih volivcev zaprosili za pogovor o nekaterih vprašanjih, ki so se pojavila na zadnjih razpravah in so morda do neke mere nepojasnjena.

»Tovariš predsednik, znano je, da so na vseh dosedanjih razpravah, kjer je velika večina podprla dokončni program gradnje šolskih in vzgojno-varstvenih objektov, bila ponekod tudi malce deljena mnenja. Povejte nam, prosim, kako bo s šolami oziroma objekti na področjih, kjer so se občani različno opredeljevali in tudi ne v celoti sporazumeli.«

»Takoj na začetku moram povedati, da bo koordinacijski odbor tudi v prihodnje pri gradnji oziroma uresničevanju programa tesno sodeloval z občani in upošteval njihova mnenja ter jih usklajeval z zahtevami učnega programa in strokovnimi analizami.

Razumljivo je, da so bila mnenja na prvem predlogu gradnje ponekod različna. Večino teh mnenj je koordinacijski odbor upošteval in jih usklajal v drugem predlogu. Bile pa so tudi razprave, ki niso mogle povsem mimo tradicije, prestiža, lokalističnih teženj in podobno. No, kljub temu lahko ugotovimo, da smo se povsod sporazumeli, le v Predosljah, Britofu in na Kokrici se je malo zataknilo. Glede na sklep splošnega zbora pa menim, da je tudi to vprašanje ugodno rešeno. Ponovne analize in razprave oziroma pogovori s prebivalci na tem področju bodo že med samim izvajanjem programa pokazali, kakšni bosta šoli v Predosljah in na Kokrici. Pri tem pa bi vseeno rad poudaril, da tako v Predosljah kot na Kokrici niso zaprta vrata, da ne bi v prihodnje tudi tod dobili popolnih osemletnih šol.

Sicer pa menim, da to vprašanje ne more biti najpomembnejše pri uresnitvi celotnega programa. Pomembnejše je to, da v petih letih uresničimo celotni program in tako zagotovimo enake materialne in prostorske ter druge pogoje za izobraževa-

nje in vzgojo otrok na celotnem območju občine.«

»Ko so na zborih volivcev razpravljali o različnih oporistivah (ki so predvidene v odloku) pri plačevanju samoprispevka občanov, so mnogi poudarili, da bi morali upoštevati še nekatere druge socialne vidike. Kako, menite, bi ob samoprispevku, morali zagotoviti socialno varnost občanov?«

»Popolnoma se strinjam, da se bomo kljub mnogim že predvidenim oprostitvam v osnutku odloka srečevali tudi z drugimi socialnimi primeri. Lahko so to elementarne ali druge nesreče, majhen dohodek veččlanskih družin in podobno. V teh primerih se v celoti pridružujem mnenju tistih, ki pravijo, da samoprispevek ne bi smel še bolj poslabšati njihovega socialnega položaja. Zato bodo takšne primere posebej reševale naše strokovne službe. Če bo potrebno, bodo tudi takšni občani oproščeni samoprispevka. Konec koncev moramo vedeti in biti zvesti cilju, da je to tudi solidarnostna akcija.

»Nazadnje dovolite še vprašanje, ki se je med še nekaterimi manj pomembnimi, tudi pojavilo na zborih volivcev. Kateri zaposleni občani oziroma prebivalci bodo plačevali samoprispevek?«

»Razen tistih, ki bodo oproščeni in še nekaterih izrednih primerov, ki sem jih že omenil, bodo samoprispevek plačevali vsi zaposleni občani, ki imajo stalno bivališče v kranjski občini. Torej tudi tisti, ki so zaposleni izven občine in stanujejo tukaj, oziroma ga ne bodo plačevali tisti, ki so zaposleni v kranjski občini in stanujejo drugje. Glede občanov, ki so zaposleni v drugih občinah in morda tamkaj že plačujejo različne samoprispevke, pa bomo preverili za kakšne samoprispevke gre.

Nazadnje pa naj omenim še nekatera vprašanja, ki so se tudi pojavljala na zadnjih zborih volivcev. Rad bi odgovoril vsem tistim, ki so spraševali po gradnji stanovanj ob novih objektih. Gradnje stanovanj razumljivo ne moremo vključevati v program izgradnje šol in vrtcev. To

pa pomeni, da bomo morali sporedno misliti tudi na ta vprašanja. Seveda pa jih bomo reševali iz drugih sredstev, ne pa s sredstvi za gradnjo šol in vrtcev. — Prav tako bi rad poudaril, da bomo usklajevali želje občanov po spremembah šolskih okolišev. Ponekod so se namreč pojavila tudi takšna vprašanja.

Sicer pa menim, da se bodo pojavljala še druga vprašanja, ki pa jih bomo reševali, kot sem že dejal, s sodelovanjem občanov na posameznih področjih. Takšen sklep je sprejel tudi splošni zbor občine, ko je potrdil predloženi program.

● Naj končam z ugotovitvijo: Letos načrtujemo dolgoročni in srednjeročni razvoj. To načrtovanje pa bi bilo sila pomanjkljivo, če ne bi upoštevali vseh vidikov; gospodarstva, socialnih vprašanj, zaposlovanja in seveda tudi šolstva. Zato sem prepričan, da bodo občani to upoštevali in se v soboto in nedeljo izrekli za predlagano rešitev.«

A. Zalar

V petek se bo v Šk. Loki začela Mala Groharjeva slikarska kolonija

Prvič so prišli pred dvema letoma. Nekaj deset jih je bilo, nekaj deset kuštravcev s slikarsko žilico in darom opazovanja. Zavzeli so mesto in ga pretaknili od vrha do tal. Nobeno dvorišče, nobena ulica, nobena streha ni ušla njihovim zvedavim pogledom. Pod spretnimi rokami se je papir spremenil v zrcalo, v katerem odseva zdaj ta, zdaj ona stavba, most ali veža. Občudovali smo nastale mojstrovine ter si želeli, da bi prihodnje leto mali risarji znova preplavili loške trge...

In so jih, Mala Groharjeva slikarska kolonija, kulturni dogodek, ki predstavlja nekakšno dopolnitev velike kolonije, je lani privabila še več pionirjev-likovnikov. Pripotovali so od vsepovsod. Razstava dvestotih podob, ki smo ji bili naslednji dan priča v galeriji na loškem gradu, je prekosila vsa pričakovanja in tako navdušila ljudi, da so od svojih odbornikov zahtevali, naj prireditev z odlokom naredijo tradicionalno. Za stvar se je zavzel tudi predsednik občine. Letošnja kolonija bo zato prerasla lokalne, republiške in celo državne okvire, saj so organizatorji poleg učencev osnovnih šol iz vse Jugoslavije povabili še mlade talente iz po-bratnega mesta Medicina ter sosednje Koroške. Udeleženci srečanja bodo stanovali pri škofjeloških osemletkarjih. Prijav je že več kot dvesto.

Bojan Stupica

Črtomir Zorec:
BOJAN STUPICA
žgana glina, 1944

Pred dnevi so v Beogradu upepelili posmrtno ostanke velikega slovenskega gledališkega umetnika ing. arh. Bojana Stupice. Bil je igralec, režiser, scenograf, filmski ustvarjalec (Jara gospoda idr.). — Bil je človek svetovnega formata: režiral je na največjih odrih ne le v domovini, pač pa tudi na Dunaju, v Pragi, v Budimpešti, v Moskvi in drugod.

Ko kot članj vseslovenskega narodnega občestva žalujemo nad vrzeljo, ki je nastala v naši kulturi, se spomnimo tudi intimne povezanosti pokojnega umetnika s Kranjem.

Bilo je v poletju leta 1948, ko je tedanji predsednik Mešnega ljudskega odbora Kranj tovariš Andrej Brovc poročil Bojana Stupico s srbsko gledališko umetnico Miro Todorović. Kot njuna poročna priča in kot dolgoletni spremljevalec Bojanove umetniške rasti, si bom kdaj usodil napisati spomin na čase, ko se je veliki režiser živo zanimal na naše malo Prešernovo gledališče, posebeno v letih, ko se je moralo biti za svoj obstoj.

Za danes pa posvetimo pokojnemu umetniku in našemu prijatelju le tiho misel, zagotovo zvestega spomina.

C. Z.

»Slovenski dan« v Celovcu

V okviru sodelovanja treh dežel: Koroške, Furlanije — Julijske krajine in Slovenije — je organizacija Alpe Adria pripravila v Celovcu razstavo »Didaktika na obveznih šolah« in več prireditev. V koroški delavski zbornici, ki je gostitelj, so se predstavile vse tri dežele z otroškimi risbami, šolskimi knjigami in učili. Ta tretja razstava (prva je bila pred dvema letoma v Vidmu, druga lani v Novi Gorici) zaključuje prvi cikel medsebojnega sodelovanja in informiranja na področju šolstva med sosedji. Obiskovalca je prevzela predvsem otroška risba, katero je neki avstrijski časopis označil takole: italijanska razkriva živahnost, slovenska umirjenost, avstrijska pa eksaktnost. Vendar bi za slovensko lahko mirno še dodal »likovna sproščenost«. Med učbeniki so vzbudili pozornost zlasti tisti, ki jih uporabljajo dvojezične šole. Italijanski pa so sicer navdušili predvsem s barvnimi reprodukcijami, avstrijski s svojo urejenostjo, zlasti za predmetni pouk, med slovenskimi knjigami pa izstopa »Moja knjižnica«, zbirka 100 knjig za domače branje učencev.

Med učili nismo opazili kaj posebno novega, česar pri nas morda še ne bi uporabljali — prej obratno. Zlasti so redka sredstva za programirani pouk, ki se tudi pri nas vse bolj uveljavlja. Med temi smo opazili le pisalni stroj, prirejen za programirano učenje predšolske in predvsem šolske otroke prvih razredov. Druga novost pa je aparat, na zunaj podoben televizijskemu, za predavanje kratkih učnih filmov.

V petek je bil na razstavi »slovenski dan«. Med obiskovalci so bili predvsem pedagoški delavci iz Koroške in Slovenije, prireditev pa si je ogledalo tudi precej celovških šolarjev. Nastopil je učiteljski pevski zbor Emil Adamič, o šolskem in izobraževalnem sistemu v Jugoslaviji pa je spregovoril prof. Lužnik, pomočnik direktorja zavoda za šolstvo SRS. Gostje — med njimi je bil tudi jugoslovanski konzul v Celovcu inž. Karmel Budihna — so si nato ogledali dve učni uri (pouk slovenskega in angleškega jezika), ki so ju pripravili učitelji in učenci 7. razreda Čufarjeve šole iz Ljubljane.

Slovenskega dne se je udeležilo tudi več učiteljev iz Tržica in svetovalcev zavoda za šolstvo iz Kranja. — ok

Zavod — Invalidska delavnica
Kranj
razpisuje delovno mesto

direktorja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima višjo izobrazbo — upravno pravne, komercialne, ekonomske ali njej enake smeri z najmanj 5-letno prakso v gospodarskih organizacijah;
2. da ima srednješolsko izobrazbo — ekonomske ali konfekcijske smeri s 7-letno prakso;

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o strokovnosti in praksi naj pošljejo kandidati najkasneje do 15. 6. 1970 na naslov: Zavod — Invalidska delavnica Kranj, Pot na kolodvor 2, Komisija za razpis direktorja.

Možje uhajajo

V Angliji 85.000 žena zaman išče svoje zakonske može. Večina pogrešanih mož je nekega dne zapustila svoj dom in družino, za njimi pa ni ostalo sledu. Z vse večjim številom takšnih pobegov so se začeli ukvarjati tudi psihologi. Ugotovili so, da so zakonski možje pobegnili kljub navidezno urejenemu in harmoničnemu zakonu. Žene pobeglih mož so menile, da so poročene s stanovitim možem, ki redno hodi na delo, točno prihaja domov, nato sedi pred televizorjem in hodi zgodaj v posteljo. Ni jim do šal, ne marajo na obiske k sosedom, ne marajo z ženo v kino, lokale ipd. Žene ne opazijo, da njihove može nekaj teži. Nekega dne mož ne vzdrži več in enostavno odide.

Atomska ladja neekonomična

Prva ladja ameriške trgovske mornarice na jedrski pogon ladja Savannah gre med staro železo. Strokovnjaki so znova kot že večkrat doslej ugotovili, da je ladja neekonomična, kar je bilo sicer jasno že od prvega dne njene plovbe. Savannah je v zadnjih dveh letih večkrat priplula tudi v jugoslovanska pristanišča.

Razbijači v klopeh

V lanskem letu so na naših šolah napravili šolarji škode za dobre štiri milijarde starih dinarjev ali za 500 starih milijonov več kot leto prej. Največ škode je bilo zaradi razbitih šip, steklenih vrat, ogledal ter (neverjetno, kako otroci sovražijo šolo) zaradi podtaknjenih požarov.

Le za skandinavski standard

V središču norveškega mesta Alesunda so si nekateri lastniki hiš omislili centralno kurjavo pod pločniki. Kljub hudi zimi so bili pločniki vedno brez snega in ledu. Le pri izrednem mrazu se zimska odeja ni stopila takoj. Vendar pa sedaj razmišljajo o tem, kakšna temperatura bi bila pravšnja, da bi bili pločniki pozimi res povsem suhi.

Elektronski nasveti

Elektronski možgani prevzemajo nase vse več človeških skrbi. Čeprav kozmetična nega ni preveliko breme za človeške možgane, je pa seveda važna v tem času. Zato so preizkusili, če je elektronski stroj dober tudi za to. Pred kratkim so v Franciji uporabili tak stroj, ki v hipu pove pravi prepat za vsak tip kože. Stroj uporabljajo v neki velik trgovski hiši. Uporaba je enostavna. Žena samo izpolni vprašalnik, stroj pa natančno odgovori vse o negi za dan in noč, o šminki itd.

Nenavadni vodič

V Londonu je pred kratkim izšla knjiga, v kateri avtor daje nasvete vsem, ki bi hoteli jesti in stanovati zastonj. Knjiga je seznam naslovov, na katerih se na primer lahko brezplačno odpočijete. Hrana se dobi zastonj v kuhinji za duševno bolne. V knjigi je tudi navodilo, kako se brez denarja tudi obleče-

te v kaki modni hiši, vendar pravijo, da se za ta nasvet zelo močno zanima tudi policija. Tudi za nasvet kako je mogoče telefonirati brez denarja, se močno zanima pošta. Knjiga nadvse koristnih nasvetov za vse, ki hočejo brez denarja živeti, pa je zelo draga — 135 novih din.

Nogometna tekma leta

Frizerske škarje : mesarski noži 3 : 1

ŠKOFJA LOKA — Več kot 500 gledalcev (ali pa jih je bilo morda 400, saj ni važno) je minulo nedeljo pridrla na stadion pravzaprav na igrišče, ampak »stadion« zveni lepše) v Puštalu, hoteč videti obračun med dvema loškima nogometnima velisilama — frizerji in mesarji. Ko sta reprezentanci, oblečeni v živzeleno oziroma živorumene drese, točno ob 16. uri prišli iz slačilnic, je napetost dosegla višek. Ljudje so začeli sklepati stave, vpiti in padati v trans. Postalo je očitno, da bo tekma zasenčila finale svetovnega prvenstva v košarki in brniško letalsko razstavo, dve obrobni prireditvi, o katerih pomembnosti športnega srečanja v Škofji Loki ne gre izgubljati besed.

Po začetnem žvižgu sodnika so se do žoge prvi dokopali mesarji. Njihov napad je pričel okrog gola, ki ga je branila postavna frizerka, spletati matno mrežo. Da, prav ste prebrali; v vratih mojstrov pričesk je stalo dekle. Genialna poteza trenerja se je — kot boste videli — dobro obnesla. Gentlemenski čut do nežnega spola in prevelika teža napadalca nista dovolila, da bi usnje pretrdo usmerili proti mreži. Streljali so na vse strani, samo v pravo ne. Tistih nekaj žog pa, ki jim je vendarle uspelo priskakljati v nevarno bližino treh prečk, je vratarica, nekdanja igralka rokometnega kluba Selce, z lahkoto ukrotila.

Frizerji so medtem uredili svoje vrste in izvedli več nevarnih protinapadov. Roj oznojenih pleš se je prerival pred golom rdečeličnih grobarjev živine. Žarki popoldanskega sonca so oplazili enega izmed bleščečih mušjih letališč in zaslepili že tako malce nerazpoloženega vratarja, ki potem ni mogel več preprečiti posledic ene od redkih spretno odmerjenih brč — 1:0 za brivce.

Zadetek je močno prizadel moralo orjaških mesarjev (zvedeli smo, da so mnogi tehtali prek 100 kg, najzajetejši celo 112 kg.). Njih vrsta se je nekoliko zamajala in lažji, gibčnejši nasprotniki, med katerimi sta bila tudi dva 57-letnika, so še dvakrat

zatresli mrežo. Na zaslužen odmor — in nad pivo — so se preznogeni nogometarji opotekli z dokaj mešanimi občutki. Trenerja obeh enajsteric sta aktivirala več rezervnih igralcev, kajti pet ali šest najbolj udarnih mož kasneje ni znalo več shoditi.

Drugi polčas je pripadal mesarjem. Strašno so pritiskali. Vratarka tekmecev je imela polne roke dela. Njnim kolegom je začelo zmanjkovati moči, tako da so izmenično cepali v travo. Le sredi in blizgu sodnikove piščalke, ki je 20 minut zatem odpiskala konec tekme, se morajo zahvaliti, da fantom iz klavnice ni uspelo zabiti več kot en samcat časten gol.

Igralci in gledalci so po končanem srečanju navallili na stojnico z jedili ter pijačami in ob pivu skupno razčlenili minule dogodke. Analiza tekme se je zavlekla tja do noči in postajala vedno bolj hrupna. Iz nje smo lahko ugotovili samo to, da bo »match frizerske škarje kontra mesarski noži« postal sčasoma tradicionalen.

I. G.

OSCAR
WILDE

Cantervillski duh

9

Gospodu Otisu je lordova vztrajnost prizadejala hude skrbi in ga je prosil, naj še enkrat dobro premisli, toda dobrosrčni plemič ni odnehal. Tako gospodu Otisu ni kazalo drugega, kot da je hčerki dovolil, naj vzame darilo, katero ji je dal cantervillski duh. In ko je bila Virginija, tedaj že vojvodinja cheshirska, ob svoji poroki predstavljena pri sprejemu na dvoru gospe kraljice, je njen nakit požel splošno občudovanje.

Virginija je dobila tudi plemiški diadem, nagrado vseh dobrih ameriških deklet, in se poročila s svojim mladostnim prijateljem, brž ko je bil dovolj star. Oba sta bila tako ljubka in tako rada sta se imela, da je bil njune poroke vsak vesel, le stara dumbletonska markiza ne, ker je bila hotela ujeti mladega vojvodo za eno izmed svojih sedmih neoddanih hčera, kar pa ji je kljub vsej prizadevnosti spodletelo. Vesel je bil celo gospod Otis. Res je imel mladega vojvodo zelo rad, mučili pa so ga teoretični pomisleki proti titulam, ali kot je sam rekel, »bal se je, da bi se sredi preužitarske aristokracije pozabilo na resnične vrednote republikanskih svobodščin«. Toda njegove pomisleke so kratko malo preglasovali in mislim, da ko je korakal skozi cerkev sv. Jurija na Hanover Squaru s hčerko pod roko, ni bilo v vsej Angliji bolj ponosnega človeka.

Vojvoda Cecil in vojvodinja Virginija sta po medenih tednih obiskala grad Canterville. Drugi dan po prihodu sta se popoldne sprehodila do samotnega groba ob jelovem gozdu. Sprva so precej ugibali, kaj naj pravzaprav napišejo siru Simonu na nagrobno ploščo. Nazadnje so

sklenili, da vklešejo le začetnici imena starega gospoda in pa stih z okna v knjižnici. Vojvodinja je prinesla s seboj šopek prelepih vrtnic in z njimi posula grob. Nekaj časa sta molče stala ob zadnjem domovanju cantervillskega duha, nato pa šla pred porušeni oltar stare cerkve. Vojvodinja se je usedla na porušeni steber, mož pa se ji je zleknil k nogam, kadil cigareto in gledal v čudovite ženine oči. Nenadoma je cigareto odvrnil, jo prijel za roko in rekel:

»Poslušaj, Virginija, žena ne bi smela imeti nobene skrivnosti pred svojim možem.«

»Dragi Cecil, saj je nimam!«
»Seveda jo imaš,« je rekel nasmejan.

»Nisi mi še povedala, kaj se je zgodilo s teboj, ko si bila zaprta z duhom.«

»Tega nisem povedala nikomur, Cecil,« je resno odgovorila Virginija.

»Vem, da nisi. Toda meni bi morala.«

»Prosim te, Cecil, ne sprašuj me, ker ti ne morem povedati. Nesrečni sir Simon! Toliko mu dolgujem. Nikar se ne sme! Odprl mi je oči, da vidim, kaj je življenje, kaj pomeni Smrt in zakaj je Ljubezen močnejša od življenja in od smrti.«

Vojvoda je vstal in jo prisrčno poljubil.

»Le varuj svojo skrivnost, kakor jaz varujem tvoje srce,« je pošepetal.

»Moje srce je bilo zmeraj tvoje, Cecil.«

»Toda nekega dne boš povedala najinim otrokom, kaj ne?«

Virginija je zardela.

(Konec)

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

101

Nasprotoval je ne samo vladi, marveč tudi italijanskim socialistom-reformistom, kakršna sta bila na primer Bissolati in Bonomi, ki sta libijski osvajačni pohod italijanske vojske imenovala in pozdravljala v skladu demokracije nasilja kot akcijo zahodne civilizacije. Na socialističnem kongresu v Bologni leta 1912. je Mussolini najostreje nastopil proti tema dvema reformistoma in dosegel, da so ju izključili iz stranke, sam pa kot učinkovit govornik in »perosukec«, kakor poudari Godina, postal urednik »Avantija«, osrednjega glasila italijanskih socialistov.

»Torej je bil nasprotnik vojne in takratni Giolittijev nasprotnik?« vprašujejo rudarji v vedno bolj gostem tobačnem dimu z onstran demarkacijske meje pretihotapljenega hercegovskega tobaka.

»Njegov nasprotnik takrat, toda potem pred italijansko napovedjo vojne ranjkemu cesarstvu sta tadva nasprotnika zamenjala vlogi;« poudari sodrug Godina. »Liberelec Giolitti je bil nasprotnik vstopa Italije v vojno, socialist Mussolini pa njen razpihovealec kljub odločnemu protivojnemu stališču italijanske socialistične stranke, ki je Mussolinijevo vojno hujskaštvo obsodila in ga izključila iz svojih vrst.«

»A odkod taka sprememba? Od kot tak salto mortale?«

»Odkod, hm,« je ob tem vprašanju sodrug Godina malce v zadregi, vendar po kratkem razmisleku ugame najbolj verjeten vzrok Mussolinijeve spremembe. »Mislim,« pravi po kratkem premolku. »Mislim, da je Mussolini prišel na razcestje s socialističnimi načeli stranke bržkone

zato, ker ni bilo v njem kaj prida morale, ne osebne, ne stanovske, ne razredne.«

»Temu bi lahko rekli falot,« se oglasi rudar Pahor, ki se o tem »falotu« pogovarja tudi doma skupaj s prijatelji, ki jih je kakor navadno po zborovanju pripeljal domov.

O tem »falotu« Mussoliniju govore. O »falotu«, ki se je spremenil iz socialista v imperialističnega militarista in ki se danes postavlja kot »prostovoljec« v minuli vojni, ne meneč se za pisanje svojih nasprotnikov, ki dokazujejo, da ta »falot« ni vstopil prostovoljno v vojsko, marveč je bil med vojno predvsem časniki, ko pa so ga vpo-klicali in je moral na fronto, je bil nekaj časa na bovškem Velikem vrhu — Rombonu, nato pa na Huničiču pod Javorščakom, kjer ni doživel nobenega pravega spopada. Tudi na Doberdolu ni šel nikoli v strelske jarke, a še manj v kak »šturm«, čeprav se baha, da je bil ranjen na doberdolski fronti, v resnici pa ga je ranila ročna granata, ki jo je na vajah za fronto vrgel sam, a jo je bržkone zaradi strahu zalučal preblizu. Vseeno je postal »junak«, ležaje v bolnišnici, ki jo je obiskal italijanski kralj in ranjenega Mussolinija povišal v »caporala«, ki od tedaj niti na vajah ni več povohal smodnika, čeprav sedaj v svojih člankih v »Popolu« in v govorih svojim somišljenikom grmi, kakor da je doživel vseh enajst velikih soških bitk razen dvanajste, v kateri so Italijani bežali, dokler se niso ustavili za reko Piave.

»Sicer pa je to prekleto malo važno,« pravi rudar Vidmar, ki se je šele pred nedavnim vrnil iz Rusije ves prežet z boljševiškim duhom. »Vseeno se mi zdi nevarnejši, kakor je menil Godina. Italijanska socialistična stranka, ne zamerite mi,« pogleda Pahorja in druge, »še zdaleč ni podobna boljševiški. Obstala je na pol poti.«

»Na pol poti?« ga ne razumejo rudarji, Vidmar pa jih spomni na akcijo Gramscijevih »ordinovistov«, o katerih je govoril nocoj Godina in ki so, kakor je bilo rudarjem že znano, dalj pobudo, da so delavci v Italiji začeli zasedati in prevzemati tovarne, ne da bi jih Giolittijeva vlada pri tem ovirala. »Giolitti je star lisjak, ki se je aprila ob zasedbi torinskih tovarn po delavstvu

hotel pokazati kot delavskega prijatelja. V jezo lastnikov, kapitalistov in liberalcev lastne stranke ni poslal na delavstvo policije in vojske. Vedel je, da bi vladni pritisk samo utrdil razredno zavednost delavcev in jih pognal v revolucijo.«

»Kako to misliš?« rudarji ne dojamajo Vidmarjevih misli.

»Ali ni Godina pripovedoval, da je Giolitti že pred vojno ukanil delavce...«

»Ukanil?« se rudarji ne spominjajo, da bi Godina rabil to besedo.

»No, izrazil se je drugače. Ni potegnil zaključkov, ko je govoril o zgodovini boja italijanskega delavstva za svoje osnovne pravice, deloma dosežene v prvem desetletju sedanjega stoletja prav pod takratnim Giolittijevim režimom. No, te so bile razširitev volilne pravice, pravna veljavnost delavskih stavk in še nekaj drobtin, s katerimi je Giolitti zadovoljil socialiste-reformiste. Bonomi in Bissolati sta mu prav zato šla na limanice in podprla Giolittijev libijski pohod. Ali nam ni o tem govoril Godina?« Vidmar pogleda tovariše, ki ga še vedno ne razumejo.

»Govoril. A še vedno ne vemo, kam meriš?«

Vidmar pa jim še naprej razgalja nekdanjo Giolittijevo politiko, da bi lahko razumeli sedanjost.

»Popuščal je delavstvu prav tako, kakor so takrat v času naših bojev za splošno volilno pravico popuščali tudi oblastniki v ranjkem cesarstvu. Popuščal v strahu pred nemiri ali celo revolucijo, kakršna se je devetnajstopetega razplamela v Rusiji. In kakor so bili pri nas reformisti in oportunisti zadovoljni z doseženim, so bili prav tako tudi njihovi bratci v Italiji. Omejili in obrzdali so razredni boj, s tem pa ustvarili položaj, v kakršnem razredno osveščanje delavstva ne more napredovati. In nekaj podobnega je po moje dosegel v lisjaštvu izkušeni Giolitti tudi sedaj. Torej ni nič čudnega, če se v Italiji v naši stranki zopet krepi reformistično krilo, stranka pa se že razkrapa v struje. Dejanje, ki so ga sprožili Gramscijevi ordinovisti z zasedbo torinskih tovarn, bi moralo prerasti v revolucijo.

Štefančič Peter, Savska Loka 10, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Kušter Lovro, Visoko 56, Senčur

Djordjević Desimir, Reginčeva 1, Kranj

Fortuna Jožica, Gorenja vas

Ambrožič Francka, Poljšica 32, Zg. Gorje

Dolinar Anton, St. Oselca 1, Sovodenj

Berčič Franc, Zg. Bitnje 143, Zabnica

Megušar Neža, Rudno 22, Železniki

Glas
pripravlja
presene-
čenje

Naročniki
žrebajo
naročnike

Objavljamo četrto
žrebanje, v katerem
so naročniki izžrebali
16 naročnikov

Skupaj smo izžrebali 80 naročnikov. Za vse izžrebanke pripravljamo presenečenje.

Praprotnik Jakob, Prezrenje 7, Podnart, je izžrebal naslednje naročnike:

Aljančič Janko, Ljubno 61, Podnart

Meglič Jože, Lom 21, Tržič

Bernard Franc, Draboslovica 33, Železniki

Eržen Slavka, Zg. Lipnica 15, Kam. gor.

Grčar Janez, VP 4799/29, Beograd

Narobe Janez, Podreča 53, Kranj

Močnik Ana, Mojstrana 139, Luskovec Janez, Strahinjš 47, Naklo

Nikolič ing. Miroslav, Titova 85, Jesenice

Še o novem (začasnem) avtobusnem postajališču

Potniki se v kratkem času, v katerem se je avtobusna postaja v Kranju preselila na cesto JLA, še niso navadili. Kot je povedal šef avtobusnega prometa pri Čreini tov. Ambrožič, so mislili prostor na cesti JLA do junija urediti, nepredvidena hitra preselitev pa je seveda morala prinesiti nekaj zmede. Vendar pa bo z vsakim dnem bolje. Že do konca tega tedna bodo postavili kiosk za prodajo vozovnic, za informacije, delovalo pa bo tudi ozvočenje. Potnikom sedaj pomaga pri orientaciji le prometnik.

Kot je bilo že objavljeno, stojijo avtobusi za smer Gorenjska na desni strani ceste JLA, to je ob nebotičniku vse do semaforjev, za smer Ljubljana pa na levi, ob vrtcu Tugo Vidmar. Tudi avtobusi mestnega prometa se ustavljajo ob nebotičniku, vendar pa je še ostalo postajališče za lokalni promet pod kostanji v bližini nekdanje avtobusne postaje. To postajališče bodo uklinili šele takrat, ko bo urejen prostor pred novim hotelom in bodočo veleblagovnico na vrhu Jelenovega klanca.

Obenem z urejanjem začasnega postajališča pa delavci že pripravljajo Stošičevo ulico, kjer naj bi za nadaljnja tri leta bila avtobusna postaja. Postajališče bi bilo v obliki črke L. Na vogalu pri samopostrežni trgovini bo stalo montažno poslopje s čakalnico, garderobo, informacijami in vsem, kar mora imeti avtobusna postaja. Avtobusna postajališča pa bodo na Stošičevi cesti za smer Gorenjsko (tudi Golnik, Jezersko itd.), kjer se bodo z na novo urejeno cesto vključevala na Koroško cesto. Za Ljubljano pa bodo stali avtobusi na levi strani ceste JLA (to je ob vrtcu). Avtobusna postaja bo predvidoma urejena do jeseni. Hkrati pa bo podjetje Čreina začelo urejati tudi prostor za stalno avtobusno postajo na Cesti Staneta Žagarja kot je predvidena po urbanističnem načrtu za Kranj. L. M.

ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA REŠUJE ŽIVLJENJA

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

7 APRIL 1970

Rak je postal v našem stoletju ena precej razširjenih bolezni. Vsako leto umre za rakom več ljudi. Med vzroki smrti je rak na drugem mestu takoj za boleznimi srca in ožilja. Vendar pa je zmotno misliti, da je medicina brez moči in da je rak neozdravljiva bolezen. Vsako leto je več pripomočkov za zdravljenje raka. Med najvažnejšimi je prav načelo, da se obolenje odkrije pravočasno. V določenih primerih je danes možno popolno ozdravljenje, vpliva pa se lahko skoraj na vse oblike raka. Tako je ozdravljiv kožni rak, v osemdesetih odstotkih tudi rak na vratu maternice, če je odkrit dovolj zgodaj. Mnogo ljudi je še, ki zaradi nevednosti ali kakršnih koli predsodkov ne gredo k zdravniku takoj, ko je še čas. Marsikdo, ki živi v nespametnem strahu pred rakom, pa bi se z zdravniškim pregledom lahko otresele močno razširjenega strahu pred rakom.

Svetovna zdravstvena organizacija je za letos sprejela nalogo, da je treba z vsemi sredstvi preprečiti sicer ne

obolevnost, pač pa umiranje za rakom zaradi prepozne odkritja. Le zgodnje odkrivanje raka namreč rešuje življenja. Med nalogami zdravstvene organizacije je tudi prizadevanje za odpravo škodljivih razvad, kot je kajenje. V nekaj nadaljevanjih bomo objavili poglavje iz publikacije Zavoda SRS za zdravstveno varstvo v Ljubljani ter tudi kasneje občasno članke o raku ter o njegovem zgodnjem odkrivanju. To bo naš prispevek v boju proti tej bolezni.

KAJENJE IN ZDRAVJE

Znamenito in po vsem svetu znano je poročilo Kajenje in zdravje, ki ga je pod tem naslovom po nalogu ministrstva za zdravstvo ZDA pripravila posebna komisija desetih ameriških znanstvenikov. Poročilo povzema in navaja uspehe večletnih raziskav z vsemi dotedanjimi izsledki in stališči. Zato je zbudilo veliko zanimanje med strokovnimi krogi in tudi med svetovno javnostjo. Še pred tem poročilom, ki je po svetu znano pod imenom Terry Report iz leta 1963, je izšla vrsta raziskav in preučevanj v obliki resolucij, ki so jih objavili Ameriško društvo za boj proti raku (l. 1955), Holandski zdravstveni svet (l. 1957), Nacionalni inštitut Kanade za pobijanje raka (l. 1958), Internacionalna unija proti raku (l. 1958), Ameriško društvo proti raku (l. 1959) idr.

Leta 1964 je posebna komisija Svetovne zdravstvene organizacije v samostojnem poročilu ponovno in resno opozorila na nevarnost, ki v zvezi z nastankom pljučnega raka preti od kajenja cigaret. Obenem pa je priporočila vsem vladam članicam, da takoj in brez odloga ukrenejo vse potrebno, da se omeji in zmanjša poraba cigaret.

(Se nadaljuje)

Kmetijska zadruga Škofja Loka

razpisuje prosti delovni mesti

1. poslovodje proizvodnega okoliša Gorenja vas
2. poslovodje proizvodnega okoliša Javorje

Za razpisani delovni mesti se poleg splošnih pogojev zahteva dokončana srednja kmetijska šola in eno leto prakse. Poseben pogoj je poskusno delo, ki bo trajalo dva meseca.

Za obe delovni mesti je na razpolago samsko stanovanje.

V letu 1971 bo v Gorenji vasi na razpolago tudi družinsko stanovanje.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ivan
Jan

Iz kronike kokrškega odreda

5

POGAJANJ SE VEDNO NI KONEC

Kmalu zatem se je v štabu odreda pojavila nova parlamentarka. To je bila baronica z Dermskega gradu v Dvorski vasi. Bila je Avstrijka, simpatizirala pa je s partizani. Nanjo je zdaj računalo tudi nemško poveljstvo v kaznilnici. Naprosili so jo, če gre v štab odreda, kjer naj bi posredovala, da bi se pogajanja za nemško stran stekla čim ugodnejše. Policijsko poveljstvo je po njej predlagalo odredu, naj bi njihovo posadko iz Begunj in Poljč spustili skozi blokado brez bojov, in tako bi se vse steklo v miru. Od tega pa ni bilo nič. Predstavniki odrednega štaba so spet napisali dve pismi — eno za kaznilnico, eno za Poljče in zahtevali, naj se obe posadki predasta brezpogojno, tako da položita orožje.

Tudi ujeti Pertsch je napisal pismo, naslovljeno na lagerführerja Glanzerja in gestapovca Brandla. V njem je po navodilih članov odrednega štaba spet pretiral in pojasnjeval, da jim preostaja edino vdanje. Pertsch, ki je bil protinacist, je to rad napisal. Baronic je štab omogočil, da je govorila tudi s Pertschem in Füscherjem, ki sta ji še posebej naročila, kaj naj reče zagrizencu Glanzerju in Brandlu.

Kmalu po baroničinem odhodu je v štab odreda že prihitel orožnik Litzenbauer, ki ga je pripeljala Tetka.

Njegov prihod je pokazal, da je bilo Pertschevo in baronično posredovanje uspešno, kajti po njegovih besedah se je Glanzer zdaj omehal. Prek Litzenbauerja je namreč predlagal, da je pripravljen na pogajanja s štabom odreda, za kraj pogajanj pa je predlagal kaznilnico.

Predstavniki osrednjega štaba so ta predlog odločno odklonili ter ga zamenjali s svojim. Predlagali so, naj bi bila pogajanja v štabu odreda, se pravi v Strojavi vili. Hkrati so predstavniki odrednega štaba poveljstvu kaznilnice zagotovili popolno varnost.

Komaj so izmenjali te predloge, je Litzenbauer spet odšel v kaznilnico, medtem pa je štab odreda v napetosti pričakoval odgovor.

Ni še preteklo pol ure, ko se je Litzenbauer spet pojavil v odrednem štabu.

Zdaj so se spet dogovorili za Ještinovo hišo v Begunjah, kjer so z Litzenbauerjem konec aprila imel prvi stik. Sestanek naj bi bil točno ob dvanajsti uri.

Kmalu zatem, ko je Litzenbauer spet odšel proti kaznilnici, so prek Jamnika pribrela štiri letala in se usmerila k mostu med Otočami in Radovljico, potem pa so odletela obstreljevat nemški transport v Radovljici. Zatem so nizko nad progo odletela v smeri proti Žirovnici in obstreljevala predvsem lokomotive.

Le dobre četrte ure je manjkalo še do pogajanj, zato so predstavniki odreda zelo hiteli s pripravami in pripravljali skupino, ki naj bi po vdaji vkorakala v kaznilnico.

A ker so bili borci potrebni na položajih, kjer se je prav tedaj odvijal zagrižen boj, ni bilo lahko zbrati ljudi. Medtem je Tetka z najagilnejšimi mladinci pripravljala zastave in nekatere tovariše s terena, ki so nosili klobuke, opremo vsaj s titovkami.

Skupina za pogajanja z Nemci, v kateri so bili pomočnik odrednega politkomisarja, šef obveščevalnega centra, obveščevalka Jelka ter pomočnikov spremljevalec, ki je bil predviden za stražo, je odšla k Ještinu. Ostali člani ožjega štaba odreda so bili medtem na položajih, načelnik pa je zbiral skupino, ki naj bi prevzela kaznilnico.

Ponoči s 3. na 4. maj je namreč štab odreda od štaba IV. operativne cone prejel depešo, ki je govorila o splošnem položaju, ter da naj odred takoj z avtomobili krene na Koroško in proti Celovcu. Tako je prišlo do vprašanja, ali naj opuste začeto delo ali ne. Odredni štab je na takojšnjem sestanku razpravljal prav o tem.

Članj odrednega štaba so spet odšli med borce.

Veliko dela so imeli tudi obveščevalci, ki so uporabljali pri delu kolesa, a tudi parlamentarni naporji so bili bolj živahni. Tudi to dopoldne nemške in ostale kolone niso mogle prebiti odredove obrambe.

4. maja se je zgodilo še nekaj pomembnega.

Kokrški odred naj bi po radijski zvezi takoj obvestil Glavni štab, če bodo Nemci spet popravili železniški most v Globokem, ki so ga nekaj dni prej razbili Titovi letalci. Okoli osmih zjutraj je prihitela v štab odreda Milka Avsenek, hčerka železničarja iz čuvajnice pod Radovljico. Ta je sporočila, da je okoli sedmih čez popravljen most v Globokem že prešel prvi nemški transport z SS-ovci, ki se je ustavil v Radovljici. Obveščevalci pa so sporočili, da bo to mostovo skušalo rešiti posadko in Begunjah in v Poljčah.

To je bila nadvse važna in vznemirljiva novica.

V štabu so takoj sestavili depešo za Glavni štab NOV in POS. Z njo so po radijski zvezi sporočili — da je: »Železniški most pri Otočah z današnjim dnevom predan prometu. Nujno ga je ponovno razbiti z bombardiranjem!«

Poleg tega so sporočili, da so enote Kokrškega odreda blokirale Begunje in Poljče in da je zato važno, da bi most v Globokem spet zrušili. Zato naj bi poslali tja letala, ki naj bi napadla tudi nemški transport v Radovljici in na ostali progi ter da bi nekajkrat preleteli tudi Begunje.

Ta brzjavka sestavljena s šiframi — je bila odposlana malce pred deveto uro zjutraj.

O mostu v Globokem in o nevarnem nemškem transportu je bil zatem obveščen tudi preostali del štaba, hkrati s tem pa tudi bataljonska poveljstva.

Kmalu se je pokazalo, da je preteča nevarnost postala stvarnost.

SS-ovci, med njimi tudi vlasovci, so namreč kmalu pritisnili proti odrednim položajem. Prišli so iz transporta, ki je stal v Radovljici. Zlasti nevarni so bili vlasovci, ki so prodirali na čelu. Močno so pritiskali na oddelku med Žirovnico in Poljčami, da bi se vklonili v odredno obrambo.

Vlasovci so silili proti vzhodu, kjer bi potem zavili na sever in proti Sv. Petru. S tem bi bil ogrožen II. bataljon. Ta pa je bil dobro vkopan in je napadalce odločno prebral. Zaradi sovražnikovega pritiska so jurišno četo in vod skojevcev premestili na desno krilo III. bataljona, odkoder se niso dali pregnati.

Na sektorju III. bataljona, ki je bil razporejen ob križišču cest pod Begunjami pa proti Zgoš in Dvorski vasi, so ta dan trpeli tudi hud pritisk. Vendar pa so ga vzdržali. K temu so pripomogla tudi letala, ki so kmalu pribrela prek Jelovice in se začela spuščati nad sovražnikove transporte.

Begunje je branilo le okoli 300 borcev, Nemcev, vlasovcev in domobrancev pa je bilo več tisoč.

Vendar pa je bil čas na strani odredovcev. Sovražnik je bil prežet s psihozo bežečega premaganca.

Med željami in možnostmi

Občinski sindikalni svet v Trzinu je anketiral večje delovne organizacije v občini, da bi ugotovil, kakšne so možnosti za letovanje delavcev in njihovih družin v letošnji sezoni pa tudi kakšne so siceršnje možnosti za rekreacijo.

Anketa je v marsičem ovrgla prevladujoče mišljenje, da delovne organizacije ne skrbijo zadosti za počutje delavcev izven delovnega časa. Večina njih tako ali drugače poskrbi vsaj ob začetku sezone za materialne olajšave.

Seveda pa so oblike pomoči zelo različne: nekatere delovne organizacije delijo regres, nekatere regresirajo letovanje v svojih počitniških domovih, spet druge pa uvajajo dodatne delitve osebnega dohodka v času dopustov. Če je tako v materialnem pogledu bolj ali manj poskrbljeno za delavce, pa opažamo ponekod pomanjkanje interesa za vsakdanjo oziroma domačo rekreacijo. Ni načrtnosti. Vse več je tudi ljudi, ki ne odhajajo na dopuste in se v tem času še bolj obremenijo. Čas potrošijo za delo doma, na kmetijah, pri zidavah in drugem. Čeprav je članstvo zainteresirano za letovanje v planinah, pa zmogljivosti planinskih domov še zdaleč niso izkoriščene. Le Trzinška predilnica je poskrbela za letovanje svojih delavcev tako na morju kot v planinah.

Sicer pa pogledajmo nekoliko podrobneje!

V obmorskih krajih imajo lastne počitniške domove poleg BPT še zdravstveni delavci, delavci tovarne lepenke in Preskrbe (vsi v okviru svojih delovnih organizacij, ki imajo sedeže zunaj občine), počitniške zmogljivosti ima v najemu tudi ZLIT, vsem ko namerava tovarna pil Triglav kupiti svoj počitniški dom v Crikvenici.

V obliki regresa oziroma povečanega osebnega dohodka bodo poskrbele za svoje delavce BPT, Peko, ZLIT, Trio, pilarna Triglav, tovarna lepenke, Tiko, gradbeno podjetje Trzin in Projekt Kranj, Novost, zdravstveni dom, občinska uprava ter nekatere manjše delovne organizacije. V nekaterih delovnih organizacijah za regres še ne vedo (Runo, Preskrba — poslovna enota Merkatorja), nimajo pa možnosti za regresiranje delavcev v Tovarni kos in srpov ter na dveh od treh osnovnih šol.

Komisija za zadeve invalidov in borcev pri občinski skupščini bo omogočila letovanje 20 občanom, približno 15 nosilcev spomenice 1941 pa bo letovalo na stroške zveznega proračuna.

— ok

HOTEL

OBISČITE HOTEL BOR V PREDDVORU. VSAK VEČER, RAZEN TORKA GLASBA. PLES. V HOTELU JE NA VOLJO TUDI SAVNA.

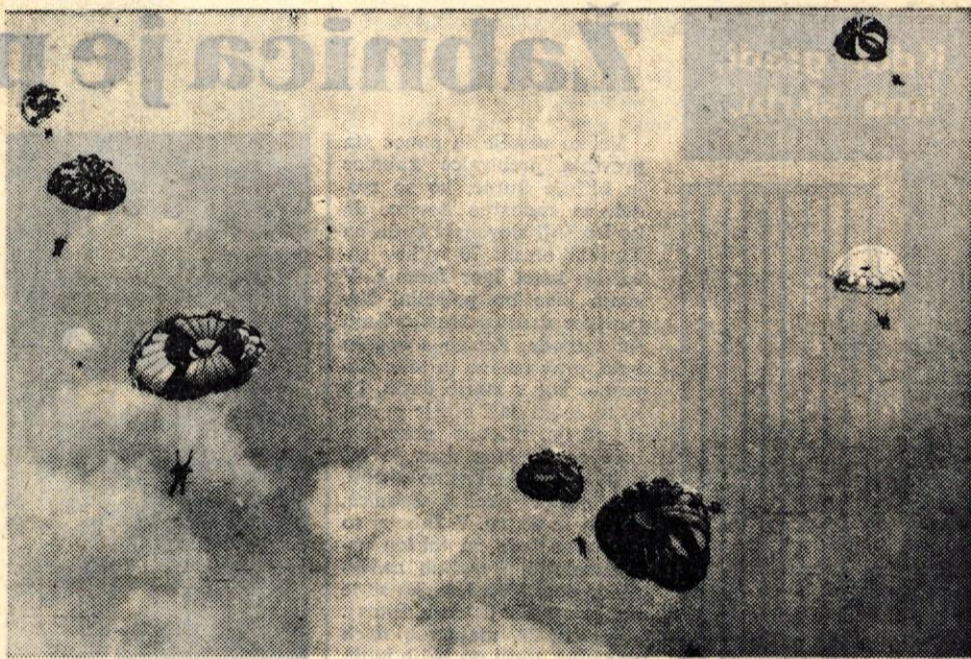
BOR

Prvi pogreb na novem pokopališču v Stražišču

Včeraj, 26. maja, ob štirih popoldne, je bil na novem pokopališču desnega brega Save v Stražišču prvi pogreb. Krajevna skupnost Stražišče je namreč že dobila odločbo o pogrebu oziroma pokopu na novem pokopališču. Okrog njega že gradijo ograjo, v ponedeljek popoldne pa so odredili prve parcele.

Tovariš Kacin nam je povedal, da za dokončno izgradnjo še vedno manjka 160.000 dinarjev. Gradbeni odbor prosi vse, ki še niso prispevali za pokopališče, da to storijo čim prej in se s tem izognemo prisilni izterjavi in še večjim stroškom.

-jk

Okrog 200.000 ljudi na letalski razstavi

V ponedeljek zvečer so na letališču Brnik zaprli veliko razstavo letal in letalske tehnike. V zaključnem nagovoru na manjši svečanosti je direktor aerodroma Ljubljana-Pulja Franc Sever poudaril, da je prireditve v čast dneva letalstva presegla vsa pričakovanja. V dneh od 21. maja pa do zaključka razstave je prišlo na Brnik več kot

200.000 ljudi. Največ obiska je bilo v nedeljo, ko je po oceni delavcev milice parkiralo v bližini letališča okoli 15.000 osebnih avtomobilov. Ogled letal je bilo še posebno doživetje za učence osnovnih šol, poklicnih šol in srednjih šol iz vse Slovenije. Za najboljše učence je bil tudi organiziran izlet z letalom DC 6 nad Jadran. Letalo je na izlet

popeljalo 1300 najboljših učencev.

Aeroklubi iz vse Slovenije so s 5 letali neprestano kot zračni taksi prevažali potnike na krajše izlete. Povpraševanje po zračnih taksijih je bilo tolikšno, da vsem niso mogli ugoditi. Kljub obsežnemu programu na letališču in nad njim pa letala na rednih linijah niso občutila zastojev.

Direktor aerodroma Ljubljana-Pulja Franc Sever: »Prireditve je presegla vsa pričakovanja.« — Foto: F. Perdan

Nastop najmlajših ob dnevu mladosti

Dvorana Prešernovega gledališča v Kranju je bila v ponedeljek popoldne premajhna za vse starše in druge povabljene, ki so si hoteli ogledati nastop najmlajših ob dnevu mladosti. Okoli dvesto nastopajočih otrok iz sedmih kranjskih vrtcev je pokazalo kaj so se med letom naučili

pri glasbeno ritmični vzgoji. Skupaj z vzgojiteljicami so se potrudili in pripravili uro priskrbenega programa svojim staršem in sebi.

L. M.

Pari s Kmečke ohceti 70 v Šk. Loki

V petek, 29. maja, bo 14 izbranih parov, ki se bodo poročili na letošnji Kmečki ohceti, obiskalo Škofjo Loko. Predviden je sprejem na grajskem vrtu, pred Škoparjevo

Restavracija Krona jim namerava tamkaj prirediti piknik, predsednik občine Zdravko Krvina pa jih bo obdaril s spominskimi darovi. Kdor si pare želi ogledati od blizu, naj torej v petek pohiti na loški grad.

I. Guzelj

Kdor gradi,
ima skrbi,

Žabnica je pripravljena

Veliko veselje in ponos sta prevzela prebivalce Žabnice in bližnje Šutne, ko so zvedeli za radostno novico, da bo letošnji slovenski ženin na Kmečki ohceti 70 njihov sovaščan kmet Igor Jamnik. V svojo hišo bo pripeljal življenjsko družico Marijo Kunšič z Bleda. Ženico z bogato balo, prav takšno in tako slovesno, kot v starih časih, ko so se ženili naši očetje in stari očetje. Prevoz nevestine bale na ženinov dom je bil neločljiv del takratne ohceti, posebno v okolici Žabnice, Bitenj in Šutne. V Žabnici so nevestino balo na takšen način zadnjič prepeljali na ženinov dom 1936. leta, ko se je tja primožilo dekle z Bitenj. V petek, 29. maja, ob dveh popoldne, torej po 34-tih letih, bodo ta običaj ponovili...

Organizacijski odbor letošnje kmečke ohceti je ponudil Žabničanom, da letos oni organizirajo prevoz nevestine bale na ženinov dom. Trdno so se oklenili ponudbe in obljubili, da bo do petka zares vse nared. Prebivalci bližnje Šutne niso ostali križem rok. Skupaj z Žabničani so krepko pljunili v roke. Priprave so se začele. Razveseljivo je, da mladina pri teh pripravah ni bila zadnja. Naporj Žabnice in Šutne bodo kronani v petek, 29. maja, ob dveh popoldne, ko se bo začel prevoz nevestine bale na slovenskega ženina dom. Scenarij in dvogovore za prireditve je napisala 70-letna Antonija Šifrer iz Žabnice, ki se kljub visoki starosti še dobro spominja običaja, povezanega z njeno mladostjo in Žabnico. No, kar je Šifrerjeva mama pozabila, so dopolnili ostali starejši Žabničani in Šutenčani. Scenarij je dokončno izdelan in je že v rokah tistih, ki bodo v petek skrbeli za njegovo uresničitev.

Kako bo videti prevoz nevestine bale na dom Igorja Jamnika, slovenskega ženina? Ob dveh bo pred spomenikom v Žabnici sprejem gostov, vseh poročnih parov, predstavnikov kranjske in loške skupščine, mestne skupščine Ljubljane ter ostalih povabljenih. Pol ure kasneje se bo začel ceremonial.

Antonija Šifrer

Na čelu kolone bo jahal konjenik. Na drogu bo imel troje travkov: rdečega, belega in modrega ter šopek gorenjskih nageljnov. Vranca bo jahal domačin Franc Langerholc. Seveda bo še prej ceremonija na »nevestinem« domu, pri Jurku, Žabnica 43 (spodnji del vasi) ob prevzemu nevestine bale ter pogajanju o višini dote. Tudi na peto kolo in na petelina, ki predstavlja gospodarja, ne bodo pozabili. Povsem razumljivo, tudi krave ne.

Povorka bo nato krenila po vasi. Sranga bo nasproti šole, »na vasi« kot pravijo domačini. Sledi zadnji del poti, proti ženinovemu domu, v Žabnici 8. Tu bodo simbolično zložili samo prvi in zadnji parizar. Na obeh bodo namreč vse pritiskline, ki jih je morala včasih nevesta pripeljati na ženinov dom.

Poglejmo povorko natančneje. V njej bodo štirje težki vozovi, parizarji, naloženi z balo. Na prvem se bodo vozili stari godci iz Selške doline, skrinja, kolovrat, peto

kolo, zibelka, »mentrga«, petelin in starešina. Na drugem in tretjem parizarju, bo prava bala, ki jo že v Žabnici. Na drugem spalnica, na tretjem kuhinja. Na četrtem parizarju bodo rete, koši, grablje itd. Preko 100 kosov najrazličnejše krame. Za tem vozom bo šla krava, za njo pa se bosta peljala ženin in drug. Za vozovi pa bo korakalo na desetine narodnih noš. Točnega števila organizatorji še ne vedo.

Tudi posamezne važnejše vloge pri prevozu bale so že razdeljene. Za pravičen potek

dvogovorov in ostalih ceremonij bo skrbela Antonija Šifrer. Druga bo odigral Zdravko Hafner, starešino Janez Tavčar, teto Manca Šifrer, družico Kuralt Tončka, hišni oča pa bo Stane Bernik. Vsi domačini.

Po prireditvi pa bo na športnem igrišču množična zabava s plesom, kjer bodo stregli izključno domača jedila: domači kruh, suhe klobase, bobice itd.

Žabnica je torej pripravljena. Pričakuje, da bo v petek sprejela več tisoč ljudi!

J. Košnjek

V Mojstrani so pripravljene na poletno sezono

Glede oskrbe in ležišč za goste so v Mojstrani pripravljene na turistično sezono. Okrevališče Triglav so spremenili v hotel. Delno so že uredili ceste proti Radovni, zelo pa so nezadovoljni s cesto v Vrata, ki je za turizem tega območja življenjskega pomena, saj sta tu slap Pe-

ričnik in Aljažev dom ter ne nazadnje pot na Triglav. Junija bodo v Radovni pripravili že tradicionalno prireditev »Radovna v encijan«. V Dovjem pa manjka primerno gostišče, saj ima kraj zaradi lepe sončne lege vse možnosti za razvoj kmečkega turizma.

B. Blenkuš

Anka Tušar - lepotica narcis

Nedeljsko prekrasno vreme je privabilo na Golico, ki jo že krasijo bele narcise, veliko ljubiteljev narave. Ob tej priložnosti so organizirali vsakoletno prireditev, volitev lepotice narcis. Ta čast je doletela

Anko Tušar, zaposleno v jeseniški Železarni. Njeni spremljevalki pa sta bili Rolanda Perko, manekenka iz Kranja, in Zdenka Koren iz Bohinja, zaposlena v blejskih Vezeninah.

-jk

Prvi kopalci na Bledu

Medtem ko se navadno prej začne kopalna sezona na morju, je letošnje muhasto vreme poskrbelo, da se je kopalna sezona na morju ter na jezerih v notranjosti začela tako rekoč istočasno. V začetku maja sta skočila v mrzlo Blejsko jezero dva ruska

turista, pred nekaj dnevi pa se je v Blejskem jezeru enkrat hladila skupina kakih 70 turistov, med njimi je bilo največ Nemcev. Voda je za naše pojme še vedno mrzla. V ponedeljek, 24. maja, je bila temperatura jezera 16 stopinj.

M. Kunšič

Mladina pred mikrofonom

V nedeljo, 25. maja, so se v blejski kazini zbrale na tradicionalnem tekmovanju Mladina pred mikrofonom ekipe sedmih mladinskih aktivov. Ekipe iz Ljubnega, Ribna, Kamne Gorice, tovarne Vezenine Bled, Elana iz Begunj, kluba mladih 68 iz Radovljice in ekipa JLA iz Radovljice so tekmoval v temj — šahovski dvoboju SZ; ostali svet

ter o Leninu. Najuspešnejša je bila ekipa kluba mladih 68 iz Radovljice, druga je bila ekipa JLA, tretja pa ekipa Elana. Ob tej priložnosti so podelili tudi nagrade za tekmovalca v mesecu mladosti. Največ priznanj je dobila ekipa garnizije JLA iz Bohinjske Bele.

J. Kunšič

Združeno podjetje TRANSTURIST SKOFJA
LOKA
objavlja več prostih učnih mest

kuharjev in natakarjev

v svojih gostinskih obratih v Škofji Loki in Bohinju.

Nagrade po pravilniku. Pogoji: uspešno dokončana osemletka. Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja do 15. junija 1970.

teh skrbi
pa bo manj,
če si
ogledate
razstavo
stavbnega
pohištva,
ki bo
v novih
poslovnih
prostorih
poleg
supermarketa
Union
na Jesenicah
od 10. - 20.
junija

murha
LESCE

PRODAM

Prodajam dve TELICI ali menjam za KRAVL Strahinj 18, Naklo 2415
SOLA LESCE razprodaja OKNA, VRATA, PODE, PEČI in drugo 2361
Prodajam stoječi desni STE-DILNIK na drva z medenina-sto obrobo in POMIVALNO MIZO. Naslov v oglašnem oddelku 2461
Prodajam SMREKOVE DESKE 25 mm in MACESNOVE PLOHE. Naslov v oglašnem oddelku 2417
Prodajam vprežne GRABLJE. Zalag 42, Cerklje 2418
Prodajam 50 kg težkega PRA-SICA po izbiri. Zg. Brnik 16, Cerklje 2419
Prodajam otroški ŠPORTNI VOZICEK. Nastran Francka, Selca nad Škofjo Loko 92 2420
Prodajam nova vhodna MACESNOVA VRATA. Naslov v oglašnem oddelku 2421
Prodajam kombinirane GRABLJE - OBRACALNIK in vprežni KULTIVATOR. Porenta, Breg ob Savi 3, Kranj 2422
Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Poženik 12, Cerklje 2423
Prodajam KNJIŽNO OMARO. Mavec, Šorlijeva 31, Kranj 2424

KUPIM

Kupim MESALEC za beton. Stenovec Ferdinand, Praše 21, Kranj 2425
Kupim MESALEC za beton. Češnjek 33, Cerklje 2426

MOTORNÁ VOZILA

Prodajam MOPED T-12. Zupin, Britof 153, Kranj 2427
Prodajam dobro ohranjen AVTO VW, letnik 1960, PRIMO 150 ccm za 300 din in REZERVOAR kompresorja. Zmirec 35, Škofja Loka 2428
Prodajam AVTO L-4, letnik 1965, Demšar Janez, Brode 7, Škofja Loka 2429
Prodajam osebni AVTO VW 1300, export, letnik 1967, prevoženih 45.000 km. Gluhar Ma-

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pljake — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Malj oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

tež, Jesenice, Slovenski Javornik, Travnova 4 2430
Prodajam dobro ohranjen osebni AVTO ford cortina. Markelj, Lesce, Gorenjska cesta 48 2378

STANOVANJA

Zakonca iščeta SOBO ali STANOVANJE v Kranju ali okolici. Ponudbe oddati pod »junij«

Student išče v Kranju SOBO. Ponudbe oddati pod »student«

Na STANOVANJE k tričlanski družini sprejemem takoj pošteno in marljivo ZENSKO. Naslov v oglašnem oddelku 2432

SENTA

skladišče Kranj, Tavčarjeva 31 — telefon 22-053

- vam nudi:
- najkvalitetnejšo belo, ajdovo, rženo in koruzno moko
- testenine bačvanka
- vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni ceni

POSESTI

V Predosljah prodajam 700 m² veliko ZAZIDLJIVO PARCELO. Naslov v oglašnem oddelku 2433

IZGUBLJENO

Na trgu pozabljeni rdeči DEŽNIK dobite v Senčurju št. 360 (cesta proti Brnikom) 2434

Naša sem KOLO. Dobi se na cesti Staneta Žagarja 15, Kranj 2435

OSTALO

CANDY SERVIS - nova telefonska številka 23-782. Naročila popoldne. Se priporoča Knific Rajko, Nartnikova 7, Kranj 2302

Iščem starejšo žensko z nekaj gotovine za dograditev hiše. Nudim stanovanje, ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku 2436

Izjavljam, da so besede, ki sem jih izrekel o Sanjaninu iz Struževega neresnične. Ravnohrib Ivan, Struževo, Kranj 2437

Izjavljam, da nisem plačnica dolgov za sinom Jakobom. Frančiška Senk, Predoslje 96, Kranj 2438

Kino

Kranj CENTER

27. maja amer. barv. film ORLOVO GNEZDO ob 16.40 in 19.30.

28. maja amer. barv. film ORLOVO GNEZDO ob 16.40 in 19.30.

29. maja amer. barv. film ORLOVO GNEZDO ob 16.40

Kranj STORŽIC

27. maja amer. barv. CS film UPOR APACEV ob 16., 18. in 20. uri.

28. maja amer. barv. CS film PET MOŽ V PEKEL ob 16., 18. in 20. uri.

29. maja amer. barv. CS film PET MOŽ V PEKEL ob 16., 18. in 20. uri.

Kamnik DOM

27. maja amer. barv. CS film RINGO IN NJGOV ZLATI REVOLVER ob 18. in 20. uri.

28. maja amer. barv. CS film RINGO IN NJGOV ZLATI REVOLVER ob 18. in 20. uri.

29. maja premiera amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 18.30 in 20.30.

Kamnik DUPLICA

27. maja amer. barv. film OPERACIJA LISBOA ob 19. uri.

28. maja amer. barv. film OPERACIJA LISBOA ob 20. uri.

Tržič

27. maja amer. barv. CS film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIM ob 17.30 in 20. uri.

28. maja angl.-zah. nemški barv. film VROCI PESEK OTOKA SYLT ob 18. in 20. uri

29. maja angl.-zah. nemški barv. film VROCI PESEK OTOKA SYLT ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

27. maja ital. barv. film POŽAR RIMA

28. maja ital. barv. CS film POD ZELENI MI ZASTAVAMI.

Prešernovo gledališče v Kranju

CETRTEK — 28. maja, ob 19.30 za red KOLEKTIVI I — Lope de Vega: PREBRISANA NORICA in VITEZ ČUDES, gostuje Szentjakobsko gledališče iz Ljubljane.

PETEK — 29. maja, ob 16. uri za red DIJASKI II, ob 19.30 za red KOLEKTIVI II — Lope de Vega: PREBRISANA NORICA in VITEZ ČUDES, gostuje Szentjakobsko gledališče iz Ljubljane.

Kino Center Kranj

vojno-vojniški spektakel, skupina ameriških komandosov prodre v srce nacistične postojanke v gradu — ne zamudite

ORLOVO GNEZDO

Film se predvaja po sistemu TODD-AO, SUPER-PANORAMA 70 mm. Kino Center je edini kino v Sloveniji, ki je opremljen s to novo filmsko tehniko.

PREDSTAVE:

27. in 28. maja ob 16.40 in 19.30
29. maja ob 16.40
30. maja ob 15.40, 18.20 in 21. uri
31. maja ob 15.30 in 18.10

Vstopnice lahko rezervirate na telefon št. 21-122.

29. maja amer. barv. film JOHNNY GITAR.

Jesenice PLAVŽ

27. maja ital. barv. CS film POD ZELENI MI ZASTAVAMI

28.-29. maja franc. barv. CS film NEZVESTA ŽENA

Dovje-Mojstrana

28. maja amer. barv. film SRCE JE SAMOTEN LOVEC

Kranjska gora

28. maja ital. barv. film POŽAR RIMA

Javornik DELAVSKI DOM

27. maja franc. barv. CS film NEZVESTA ŽENA

Radovljica

27. maja amer. barv. film SINOV I MUSKETIRJA ob 18. uri, franc. barv. film CLOVEK ODVEČ ob 20. uri.

28. maja ital.-nemški barv. film POČIVAJ V MIRU ob 20. uri.

29. maja angl. barv. film LJUBEZENSKE IGRE ob 20. uri.

Bled

27. maja ital. barv. film UGRABITEV ob 18. in 20.30.

28. maja ital. barv. film UGRABITEV ob 18. in 20.30.

29. maja ital. barv. film BOSTONSKI DAVITELJ ob 18. in 20.30.

Škofja Loka SORA

27. maja amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 17.30 in 20. uri

28. maja amer. barv. CS film HISA IZ KART ob 20. uri.

29. maja amer. barv. CS film HISA IZ KART ob 18. in 20. uri.

Komunalna skladišča Kranj

razpisujejo javno ustno licitacijo za rušenje in odstranitev stanovanjske stavbe Gorenjesavska cesta 2 — Koci. Začetna cena je brezplačna odstranitev. Licitacija bo 28. maja ob 8. uri pred stavbo Kuriva.

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

zaposli tako

večje število delavcev v starosti od 18 do 35 let.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z zaključeno osemletko. Po uspešno končani dobi usposabljanja in zadovoljivega izvrševanja delovnih dolžnosti nudimo možnost napredovanja (zaposlitve) na kvalificirana delovna mesta.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba (delovna razmerja) najkasneje do ponedeljka 1. 6. 1970.

Nesreče v zadnjih dneh

V petek, 22. maja, nekaj po dvanajsti uri je na Cesti svobode na Bledu voznik avtobusa Jože Cerkovnik iz Zasipa zaradi neprimerne hitrosti zadel dva osebna avtomobila, ki sta bila parkirana na parkirnem prostoru ob cesti. Po trčenju je voznik avtobusa odpeljal naprej. Škode na vozilih je za 25.000 din.

Istega dne popoldne se je na cesti drugega reda v Dolenji vasi pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Jožetu Benedičiču iz Selc nad Škofjo Loko. Voznika je zaradi neprimerne hitrosti v nepreglednem desnem ovinku zaneslo v levo, kjer je z bočno stranjo zadel telefonski drog ob cesti. Od tu je vozilo odbilo še v smernik in v drevo. Voznika je vrglo iz avtomobila. Sopotnik v avtomobilu Jože Veber je bil v nesreči lažje ranjen.

Na Jezerski cesti v Kranju se je v soboto, 23. maja dopoldne splašil konj. Voznica vprege Ana Hribar je pri tem padla z voza in se huje ranila. Splašeni konj pa je z vozom tekel naprej in pri zadruženem domu zadel še 54-letno Marijo Ješe. Hribarjevo in Ješetovo so hudo ranjeno odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V soboto, 23. maja popoldne, sta na cesti drugega reda med Bledom in Bohinjsko Bistrico v bližini železniške postaje trčila dva osebna avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Franc Rožič z Jesenic je zapeljal v levo v kup kamenja, nekaj časa peljal izven ceste in nato zavil nazaj na cesto. Tedaj pa je pravilno po desni pripeljal voznik osebnega avtomobila Janez Zore z Brezij. Pri trčenju je bil voznik Rožič huje ranjen in so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih je za 12.000 din.

Zaradi nepravilnega prehitevanja se je v nedeljo, 24. maja dopoldne, pripetila prometna nezgoda na cesti prvega reda med Podtaborom in Bistrico. Voznica osebnega avtomobila Antonija Lampe iz Kranja je v Bistrici prehitevala osebni avtomobil, ki ga je vozil Albert Jan iz Nove Gorice, vendar tako tesno, da je le-tega zadela. Voznik Jan je pri tem izgubil oblast nad volanom ter zapeljal s ceste. Avtomobil se je prevračal še kakih 25 metrov in obstal na boku. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica v Janovem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 8000 din.

Istega dne dopoldne se je pripetila nesreča tudi na cesti prvega reda pri naselju Dovje-Mojstrana. Voznik motornega kolesa Alsan Zulčufli z Jesenic je v ovinku prehiteval osebni avtomobil nemške registracije, v tem pa je iz nasprotne smeri pripeljal pravilno po desni voznik osebnega avtomobila nemške registracije Helmut Kynast. Pri trčenju sta bila motorist in sopotnik huje ranjena. Škode na vozilih je za 12.000 din.

V torek, 26. maja, so v jutranjih urah našli na Cankarjevi cesti v Trzinu mrtvega Ivana Marinška, starega 30 let, iz Loma pod Storžičem. Kot so kasneje ugotovili, se je Marinšek okoli druge ure po polnoči z motornim kolesom vračal domov v Lom. Verjetno je zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad vozilom in se zaletel v betonsko ograjo ob cesti. Zaradi hudih poškodb je na kraju nesreče umrl.

**KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ
SKLADIŠČE**
(bivši Bekscl)

obvešča vse cenjene po-
trošnike krmil, da ima
stalno na zalogi krmila za:

kokoši nesnice
in piščance,
krave molznice
in teleta,
koruzo v zrnju,
pšenico, tropine
itd.

Cene zmerne, dostava hitra

Za večjo prometno varnost

USTAVLJANJE IN PARKIRANJE (2)

Da se ne bi motorno vozilo premaknilo s kraja, na katerem je bilo puščeno, mora voznik ukreniti naslednje:

- prestaviti ročico menjalnika v ustrezni prenos in po potrebi pritegniti parkirno zavoro;
- obrniti sprednja kolesa proti robniku pločnika ali vozišča, če je obstal z vozilom na klancu navzdol;
- obrniti sprednja kolesa proti sredini vozišča, če je obstal z vozilom na klancu navkreber;
- podložiti klinaste podložke pod ustrezna kolesa, če je pustil na cesti z vzdolžnim nagibom vozilo, ki mora po predpisih imeti take podložke.

Motorno vozilo je puščeno na cesti, kadar ga voznik parkira in zapusti, tako da ne more imeti neposrednega nadzorstva nad njim ter kadar voznik ustavi vozilo na cesti, da bi popravil okvaro.

Voznik, ki zapusti svoje vozilo, tako da ne more imeti nad njim neposrednega nadzorstva, mora — da bi preprečil zlorabo svojega vozila — ukreniti naslednje:

1. ustaviti motor in vzeti s seboj ključ za zagon motorja;
2. postaviti v vozilu napravo za zavarovanje pred tatvino v tak položaj, ki preprečuje premikanje vozila;
3. zapreti na kabini in karoseriji vsa okna;
4. zakleniti ključavnice na vseh vratih vozila in vzeti ključ s seboj.

Če voznik nima možnosti, da bi na javni cesti zunaj naselja postavil svoje ustavljeno vozilo s ceste v celoti, mora poskrbeti, da je zunaj vozišča večji del vozila.

Vozila morajo biti parkirana na vozišču v eni vrsti, razen dvokoles in koles s pomožnim motorjem.

**Veletrgovina
ŠPECERIJA
B L E D**

**Velika
nagradna
prodaja
pralnih
strojev
gorenje
in zoppas
do 15. junija**

Izkoristite ugoden nakup!

**Samo en pralni stroj
z žetonom in že ste
nagrajeni s praktič-
no nagrado.**

**Stroji so na voljo
v prodajalnah:**

**Špecerija Bled
poleg KŽ Bled**

**Market Špecerija
Bohinjska Bistrica**

**Špecerija 13,
Begunje**

**Špecerija 10,
Spodnje Gorje**

**Samopostrežba
Podnart**

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš nepozabni mož, oče in stari oče

Tone Tomaževič

iz Zg. Besnice

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 27. maja, ob 16.30 iz hiše žalosti na pokopališče v Zg. Besnici.

Zalujoči: žena Tinca, sinova Tone in Milan
ter hčerka Minka z Lojzkom

Zg. Besnica, 25. maja 1970

Zahvaljujem

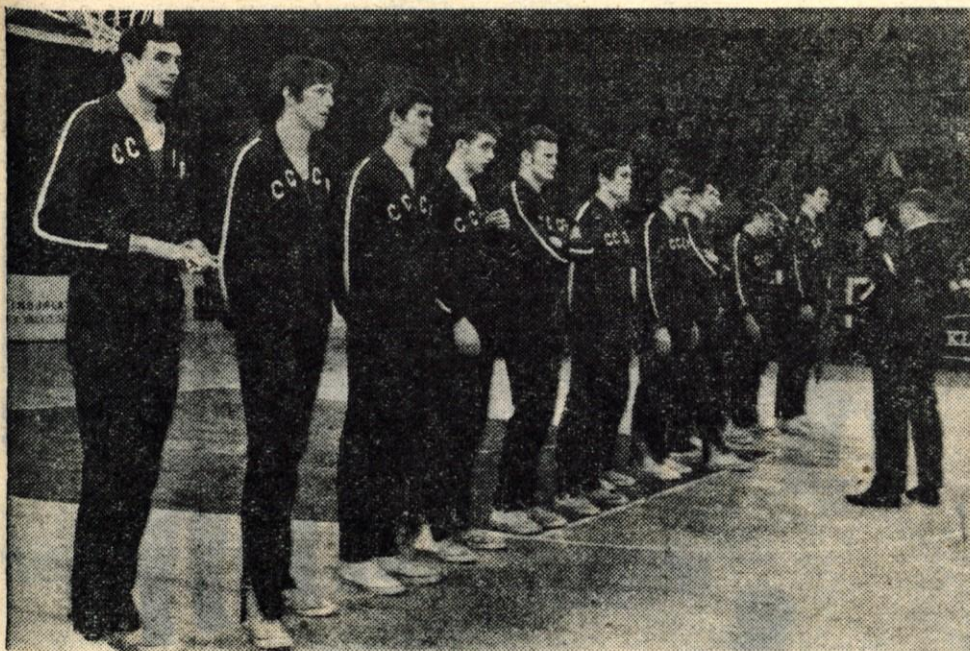
se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pospremili mojo ljubo mamco

Pavlico Rotar

na njeni poslednji poti in počastili njen spomin. Posebej se zahvalim vsem zastopnikom družbenopolitičnih organizacij, zlasti tovarišu Stanku Toplaku za njegove tople poslovilne besede, kakor tudi tovarišem godbenikom in pev-
cem. Hvala za poklonjeno cvetje in za sožalja, ki so mi bila izrečena.

Hčerka M. Jda por. Lipičeva v imenu
sorodstva

Kranj, 25. maja 1970

Reprezentanca Sovjetske zveze je bila edina ekipa, ki je premagala našo izbrano vrsto

NOGOMET — V nedeljskem kolu je kranjski Triglav spet izpustil lepo priložnost, da bi osvojil dve točki. Zaradi ležerne igre s Primorjem pa ni dosegel več kot eno točko. Lep uspeh pa so dosegli nogometaši iz Lesce, ki so igrali neodločeno z vodečim Koprom. Rezultati: Triglav: Primorje 1:1 (0:0), Lesce: Koper 1:1 (1:1), Zagorje: LTH 1:0 (1:0).

Pari prihodnjega kola: LTH: Lesce, Adrija: Triglav.

ROKOMET — V moški republiški ligi sta bila oba gorenjska predstavnika poražena. Rezultata: Ribnica: Tržič 27:11 (12:6), Kranj: Piran 11:21 (3:9). V ženski ligi pa tekma Selca: Slovan ni bila odigrana, ker na tekmo ni prišel sodnik iz Kopra.

Pari prihodnjega kola: Tržič: Slovenj gradec, Slovan: Kranj, Brežice: Selca.

ODBOJKA — V okviru druge zvezne lige so v slovenskem derbiju Jeseničani doma izgubili z Izolo 2:3. V republiški moški ligi pa je Kamnik doma izgubil z Ljubljano 2:3, poraz pa so doživele tudi Kamničanke z 0:3 v igri s Fužinarjem.

Pari prihodnjega kola: Branik: Jesenice, Kanal: Kamnik, Kamnik: Celje in Jesenice: Brestanica.

J. J.

Šahisti Kranja za dan mladosti

Prizadevni šahovski klub Borec je organiziral turnir v počastitev dneva mladosti. Med 28 šahisti z vse Gorenjske je bil najboljši Dušan Strajnič iz Škofje Loke; osta-

li vrstni red: 2. Bukovac, 3. Jovič in Kovačević, 5. Vojčič, 6. Kokotović itd. V tolažilni skupini pa je bil najboljši Valjavec pred Pogačnikom.

F. Stagar

Slaba udeležba strelcev

Proti pričakovanju se je udeležilo strelskega tekmovanja v Kranju pod naslovom »stočlanska ekipa v počastitev dneva mladosti« izredno majhno število tekmovalcev. V strelskem domu Iskre je namreč nastopilo le 40 strel-

cev, med katerimi se je še enkrat izkazal Vinko Frelj, presenetila pa sta starejša člana Košnik in Lakner.

Vrstni red: 1. Frelj 183 krogov, 2. Zagar 177, 3. Košnik 172, 4. Lakner 170 itd.

B. Malovrh

Teniško srečanje

V počastitev dneva mladosti je bil v športnem parku »Stanka Mlakarja« prijateljski teniški dvoboj med domačim Triglavom in VSV iz Beljaka.

Po zanimivih igrah so dvo-

boj prepričljivo dobili domačini, ki so v članski in mladinski konkurenci prikazali dopadljivo igro.

Končni rezultat 11:5 kaže na premoč domačinov.

I. P.

100 tekmovalcev na krosu na Hrušici

Pred dnevi je občinska zveza za telesno kulturo Jesenice organizirala na Hrušici spomladanski kros, ki se ga je udeležilo 100 tekmovalcev.

Rezultati:

ML. PIONIRKE: 1. Sonja Martinjak 3:15,9, 2. Saša Lavtižar 3:16,3, 3. Mirjam Fišer 3:17,8 (vse SSD Mojstrana)

ML. PIONIRJI: 1. Janko Legat 2:53,6, 2. Franci Urbaš 3:00,2, 3. Janez Zima 3:06,9 (Vsi SSD Mojstrana)

PIONIRKE: 1. Nada Gričar 2:41,2 (SSD P. Voranc Jesenice), 2. Marija Kosmač 2:46,4, 3. Marina Purgar 2:49,5 (obe SSD T. Čufar Jesenice — 32 tekmovalk);

PIONIRJI: 1. Branko Gašperšič 3:15,8 (SSD T. Čufar), 2. Miha Peternel 3:20,0 (SSD Mojstrana), 3. Drago Horvat 3:26,4 (SSD P. Voranc — 20 tekmovalcev);

ML. MLADINKE: 1. Slaviša Danilović 3:43,1 (SSD P. Voranc), 2. Marjetka Kosmač 3:46,0 (SSD T. Čufar), 3. Damjana Nadižar 3:49,5 (SSD P. Voranc — 16 tekmovalk);

ML. MLADINCI: 1. Marjan Kramar 3:39,9 (SSD T. Čufar), 2. Hajrudin Dizdarevič 3:44,0, 3. Edi Franc 3:49,9 (oba SSD P. Voranc — 15 tekmovalcev);

ST. MLADINKE: 1. Darja Globočnik 4:06,3, 2. Ivanka Čuden 4:20,3, 3. Bojana Sedej 4:24,0 (vse gimnazija Jesenice — 4 tekmovalke);

ST. MLADINCI: 1. Stane Oman 3:52,9 (SSD T. Čufar — 1 tekmovalec);

ČLANI: 1. Marko Dakskobler 4:38,6, 2. Ivan Čufar 4:46,9 (oba atletski klub Jesenice — 2 tekmovalca).

Z. Fek

Naš komentar

Zlati fantje

Tiha želja ljubiteljev košarke se je uresničila. V soboto zvečer so srebrni fantje postali zlati. Boj za to je bil trd in neizpros, vendar zaslužen. Kapetan Ivo Daneu je v nedeljo zvečer stopil na najvišjo stopnico odra zmagovalcev, kar se Jugoslovonom še ni posrečilo. Zvezni trener Ranko Žeravica se je vseskozi zavedal težkega bremena odgovornosti, ki ga je imela izbrana jugoslovanska dvanajsterica na domačih tleh, pred polno tivolsko dvorano. Finales svetovnega prvenstva v košarki minuli teden v Ljubljani je bila dolgotrajna vojna, v kateri je bilo treba zmagovati iz bitke v bitko, od tekme do tekme. Jugoslovani so petkrat zapored zmagali in si s tem zagotovili zlato kolajno. Klonili so le pred sovjetsko reprezentanco, vendar ta rezultat ni več vplival na uvrstitev naše reprezentance, saj je bila Jugoslavija že pred tem srečanjem novi svetovni prvak.

Jugoslavija je zaslužno osvojila prvo mesto. Najboljši izbranci so prestali težko preizkušnjo pod odlično taktirko trenerja Žeravice. Iz skromnih začetkov leta 1950, ko je Jugoslavija prvič sodelovala na svetovnem prvenstvu v Braziliji in se uvrstila na zadnje deseto mesto, je v dvajsetih letih država, v kateri je košarka pravzaprav »zavekala v svet« šele leta 1945., zdaj na svetovnem vrhu.

Veletni napor so bili torej kronani z doslej največjim uspehom jugoslovanske košarke. Šesto svetovno prvenstvo, prvo v Evropi, je bilo za nas vse, ki smo v teh dneh na kakršen koli način spremljali to veliko tekmovanje, veliko doživetje. Več kot 15 let napornega načrtnega dela, odrekanja ter zadnja štiri leta intenzivnega dela, ni moglo ostati brez krone. Res ni moglo biti drugače. Tudi smelo ni biti drugače! J. Javornik

Bled sprejel košarkarje

Med sobotno košarkarsko tekmo med ZDA in Jugoslavijo so bile blejske ulice popolnoma prazne, kar je za tak čas kaj ne navadno. Po zmagi pa se je precej Blejcev zbralo pred hotelom Golf, v kate-

rega so prišli nekaj po eni uri ponoči »zlati« košarkarji. Pričakali so jih z glasbo — Gorjanska godba v narodnih nošah je neutrudno igrala poskočne viže.

M. K.

Kegljanje

Četverboj invalidov

Na kegljišču Triglava je bilo v soboto tradicionalno prijateljsko srečanje ekip Beljaka, Celovca, Invalida in Borca iz Kranja. V borbenih igrah so bili najboljši kegljači Borca, ki so podrlji 345 kegljev. Drugi je bil Invalid, tretji Beljak in četrti Celovec. Tudi v skupnem seštevku posameznikov (10 lučajev na polno) je bila najboljša

ekipa Borca. Med posamezniki pa se je najbolj odlikoval Oblak (Borec).

Pomerile pa so se tudi ženske, vendar le predstavnice iz Beljaka in Celovca. Najboljša je bila Maierjeva. Po končanem tekmovanju so predstavniki vseh štirih ekip sklenili, da se bodo prihodnje leto zopet srečali.

F. Stagar

Na sindikalnem prvenstvu šahistov Gorenjske je zmagala ekipa in se je tako uvrstila na republiško prvenstvo, ki bo junija na Bledu.

NAGRADA JUGOSLAVIJE

mednarodne cestno hitrostne dirke
ŠKOFJA LOKA, 21. VI. 1970

Prijavljenih je že 346 tekmovalcev iz 21 držav

Škofja Loka, mesto ob so-točju dveh Sor, letos že ena-indvajsetič po vrsti prireja mednarodne motociklistične cestno-hitrostne dirke. Tekmovanje, ki se ga udeležuje skoraj vsa svetovna elita, bo tokrat imelo naslov NAGRADA JUGOSLAVIJE — LOKA 70. Organizator spektakla, domače avto-moto društvo (skoraj tisoč članov ima danes), pričakuje rekordno število gledalcev, saj zanimanje za ta atraktivni šport pri nas naglo raste. V ilustracijo naj povemo, da si je loške dirke doslej ogledalo okrog 300 tisoč ljudi in da so jih samo lani ob progi naštelj nad 40 tisoč.

20. in 21. junija bomo torej spet pričali hrupu, ki spremlja dirzne vožnje mož v čeladah in usnjenih oblačilih. 4500 metrov dolga steza, na kateri nameravajo leta 1973, ob tisočletnici rojstva freisinške posesti, organizirati svetovno motociklistično prvenstvo, je že skoraj nared. Strokovnjaki menijo, da povsem ustreza mednarodnim predpisom, le ponekod bi jo bilo treba razširiti ter utrditi. Proga je namreč izredno zahtevna, z več ostrimi zavoji, vzponi in padci. Največji mojstri so leta 1969 dosegali hitrost prek 140 kilometrov na uro. Absolutni rekord drži Švicar Gyula Maršovszky, ki je v kategoriji motorjev do 500 kubičnih centimetrov s strojem linto vozil točno 144 kilometrov na uro.

Posebnost loških dirk so seveda prikolčarji. Tu je

konkurenca najmočnejša. Običajno sodeluje 12 do 14 parov, in sicer prav vsi najboljši s svetovne lestvice. V minulih dveh letih smo tako videli pri delu kar tri šampione.

Do 10. maja je v pisarno AMD Škofja Loka prišlo malo nič več in nič manj kot 346 (!) prijav. Kaže, da bo dirka zares mednarodna, saj se pri-glašajo tekmovalci iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Švice, Madžarske, Velike Britanije, Švedske, Belgije, Francije, Monaka, Združenih držav Amerike, Nove Zelandije, Iraka, Nizozemske, Finske, Danske, Grčije, Španije, Češkoslovaške, Avstralije in Jugoslavije, torej iz 21 držav. Za vse v mestu pod Lubnikom kajpak ni prostora; organizacijski komite misli start odobriti samo najboljšim. Pri izbiri upošteva zlasti dosedanje uspehe posameznikov. Naloga je precej težka, kajti zavrtniti bodo morali več kakor polovico dirkačev.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzelo združeno turistično in transportno podjetje Transturist, organizacijskemu komiteju pa predseduje predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina. Slednji najboljšemu tekmovalcu vsako leto podeli spominsko plaketo in denarno nagrado 5000 din.

O nadaljnjih podrobnostih in tekočih novicah v zvezi z dirko vas bomo obveščali sproti.

I. G.

Jutri, v četrtek, 28. maja

Pisali smo že, da bo v četrtek, 28. maja, druga vse-slovenska akcija zbiranja oblačil, perila, obutve in drugih za ljudi potrebnih oblačil in posteljnine.

Akcija bo trajala vsega skupaj le 2 uri, in sicer od 17. do 19. ure popoldne v četrtek, 28. maja.

Rdeči križ in sodelavci RK bodo v tem času zbirali blago z osebnimi avtomobili in ga prevažali od občanov v začasna skladišča na sedeže krajevnih skupnosti. Zbiralna akcija bo le na mestnem območju, in sicer za naslednje osnovne organizacije RK:

Kranj-Center, Primskovo, Orehek, Huje-Planina-Čirče, Gorenja Sava, Struževo, Stražišče, Vodovodni stolp in Zlato polje ter v osnovni organizaciji RK Golnik.

Na občinskem odboru RK v Kranju smo zvedeli, da najbolj primanjkuje posteljnine, moških oblek in otroških potrebščin (perilo, obutev, oblačila).

Vse, kar je še dobro in uporabno, naj bo čisto, urejeno, zlikano, čevlji zvezani, saj je namenjeno našim ljudem. Človek — daruje rdečemu križu za človeka, ki je v stiski. Vse, kar ho podarjeno, naj bo tudi lepo zavito v paketu.

J. Čehovin

Jugoslovanska košarkarska reprezentanca na »Košarki 70« — zlata. Spodaj: Ivo Daneu, veteran in kapetan naše reprezentance se je nedvomno najbolj izkazal v odločilnih trenutkih v srečanju z ZDA — Foto: F. Perdan

